

**ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΣΥΣΤΑΣΗ, ΔΟΜΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ Ε.Π.Ε.**

**ΓΟΥΡΖΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ : ΤΡΙΑΝΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Σύσταση, δομή, οργάνωση και
λογιστική παρακολούθηση των Ε.Π.Ε.

Γουρζής Σπυρίδων
Ηλιόπουλος Χαράλαμπος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	5
2. ΟΡΙΣΜΟΣ, ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	6
3. Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	7
4. Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	7
5. ΈΔΡΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	8
6. ΑΚΥΡΗ Ε.Π.Ε.....	9
7. ΠΟΤΕ ΚΗΡΥΣΣΕΤΑΙ ΑΚΥΡΗ Η Ε.Π.Ε.....	9
8. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	10
9. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	11
10. ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	11
11. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ, ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΜΕΡΙΔΙΟ	12
12. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΜΕΡΙΔΙΟΥ ΕΠΕ ΕΝ ΖΩΗ.....	12
13. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΜΕΡΙΔΙΟΥ ΑΙΤΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ.....	13
14. ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕ.....	14
(I) ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΧΡΗΜΑ	14
(II) ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ	16
15. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΕΠΕ.....	18
16. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ.....	27
17. ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕ	28
18. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ	29
19. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ	30
20. ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	31
21. Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ , ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΟΡΙΣΘΕΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ	31
22. ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.....	32
23. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.....	32
24. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.....	33
25. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.....	34
26. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΤΑΙΡΩΝ	35
27. ΑΠΟΓΡΑΦΗ.....	35
28. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.....	36
29. ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΕΤΑΙΡΩΝ	37
30. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ	37
31. ΈΞΟΔΟΣ ΕΤΑΙΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.....	38
32. ΈΞΟΔΟΣ ΕΤΑΙΡΟΥ ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ.....	39

34. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΕΠΕ.....	39
35. ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ	40
36. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	40
37. ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΕΣ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	42
38. ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΙΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	43
(I) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ – ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.	43
(II) ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.....	44
39. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ...	46
(I) ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΕΠΕ	47
(II) ΜΕ ΑΦΟΜΟΙΩΣΗ ΑΛΛΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	48
40. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ Α.Ε. ΣΕ Ε.Π.Ε.....	49
41. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ Ε.Π.Ε. ΣΕ Α.Ε.....	51
42. ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΠΕ	52
43. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΣΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΕ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ – ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.....	53
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ.....	53
44. ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΠΕ	55
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΚΕΡΔΩΝ ΕΠΕ.....	55
45. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΠΕ	56
46. ΈΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕ ΑΠΟ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΤΟΥ Σ.Ο.Ε.	57
47. ΛΟΓΟΙ ΛΥΣΕΩΣ, ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ Η ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ	58
48. ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ	59
49. ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕ ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ.....	59
50. ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ.....	60
51. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ	61
52. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ	61
53. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ.....	62
54. ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	63

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

1. Εισαγωγικές σημειώσεις

Ο νόμος 3190/55 καθιερώνει στη χώρα μας το θεσμό της εταιρίας με την περιορισμένη ευθύνη των εταίρων της.

Στις προσωπικές εταιρίες (ΟΕ, ΕΕ, και συμμετοχική) κυριαρχεί το προσωπικό στοιχείο και συγκεκριμένα η «αλληλέγγυα» και «απεριόριστη» ευθύνη των ομόρρυθμων και εμφανών εταίρων περιορίζει την εταιρική συνεργασία, πολλές φορές, σε πλαίσια συγγενικά ή πολύ φιλικά.

Στις κεφαλαιουχικές εταιρίες (ΑΕ) κυριαρχεί το κεφαλαιουχικό στοιχείο, ενώ το προσωπικό ουσιαστικά είναι ανύπαρκτο, γιατί το κεφάλαιο που απαιτείται για τη συγκρότηση τους είναι σημαντικό και πολλές φορές συγκεντρώνεται από μικροαποταμιευτές ή επιχειρηματικούς φορείς οι οποίοι δεν συμμετέχουν στην ευθύνη της Διοίκησης και Διαχείρισης της εταιρίας.

Έτσι, ο νόμος 3190/55 καθιερώνει τον τύπο της μικτής επιχείρησης, της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), που τόσο η προσωπική ευθύνη των εταίρων είναι περιορισμένη, γιατί οι εταίροι της κινδυνεύουν να χάσουν μόνο την εταιρική τους εισφορά και όχι την προσωπική τους περιουσία, όσο και το ύψος του εταιρικού κεφαλαίου που πρέπει να καταβληθεί με τη σύσταση της εταιρίας περιορίζεται στο ποσό των 3.000.000 δρχ. αντί του ποσού των 10.000.000 δρχ. που χρειάζεται για τη σύσταση της ΑΕ.

Για τους συναλλασσόμενους με την ΕΠΕ τρίτους, μοναδική εγγύηση αποτελεί το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρίας. Μ' αυτό τον τρόπο βρίσκουν χώρο πραγματοποίησης επιχειρηματικές δραστηριότητες που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο αλλά χρειάζονται μικρά σχετικά κεφάλαια για να συγκροτηθούν. Μπορεί ακόμη και αναπτύσσεται και η οικονομικά ασθενέστερη επιχειρηματική πρωτοβουλία, η οποία στις ΑΕ χάνεται από την πλειοψηφία των μετοχών και στις προσωπικές εταιρίες κινδυνεύει υπέρμετρα, αφού επεκτείνεται μέχρι την ατομική περιουσία των εταίρων.

Είναι λοιπόν εταιρία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), η εταιρική συγκρότηση της οποίας οι εταίροι συμμετέχουν και προσωπικά στη Διοίκηση και Διαχείριση της, αλλά στους τρίτους ευθύνονται περιορισμένα και κινδυνεύουν να χάσουν μόνο την εταιρική τους μερίδα.

2. Ορισμός, χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε.

Ο νόμος δεν δίνει τον ορισμό της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης αφήνοντας, προφανώς, το έργο αυτό στην επιστήμη. Το άρθρο 1 του Ν 3190/55, απλώς, προσπαθεί να περιγράψει - μάλλον ατελώς - την έννοια της Ε.Π.Ε.

Βασιζόμενοι στις διατάξεις του Ν, 3190/55, μπορούμε να προσδιορίσουμε τα γενικά χαρακτηριστικά της Ε. Π. Ε. Αποτελεί ασφαλώς, νομικό πρόσωπο και κατά το άρθρο 3 του Ν. 3190/55 είναι εμπορική εταιρεία κατά το τυπικό κριτήριο, έστω και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Στην Ε.Π.Ε., για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία' εν τούτοις, υπάρχει και παράλληλη ατομική ευθύνη των εταίρων για χρέη της Ε.Π.Ε. προς το δημόσιο και το Ι.Κ.Α., που καθιερώθηκε με το άρθρο 69 του Ν.Δ. 356/74 (Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων). Το εταιρικό κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε ίσα εταιρικά μερίδια, τα οποία, όμως, δεν επιτρέπεται να παρασταθούν με αξιόγραφα (όπως γίνεται, δηλαδή, με τις μετοχές της ανώνυμης εταιρείας).

Η σύσταση της Ε.Π.Ε. συνοδεύεται με δημοσίευση του καταστατικού στο αρμόδιο πρωτοδικείο και περιλήψεως αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν απαιτείται άδεια κάποιας αρχής (όπως στην ανώνυμη εταιρεία), αλλά νομοθετήθηκε (άρθρο 4 Π.Δ. 419/86) η καταχώρηση του καταστατικού στο μητρώο Ε.Π.Ε., που προβλέπεται να λειτουργεί σε κάθε πρωτοδικείο.

Τα χαρακτηριστικά της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εν μέρει μοιάζουν με εκείνα της ανώνυμης εταιρείας (π.χ. συνέλευση εταίρων, περιορισμένη ευθύνη μελών της εταιρείας κ.ο.κ.) και εν μέρει με εκείνα της προσωπικής εταιρείας (π.χ. ύπαρξη διαχειριστή αντί διοικητικού συμβουλίου). Μερικές φορές γίνεται συνδυασμός των χαρακτηριστικών προσωπικής και ανώνυμης εταιρείας, όπως στη λήψη αποφάσεων κατά τις συνελεύσεις των εταίρων που απαιτείται πλειοψηφία τόσο του εταιρικού κεφαλαίου, όσο και του όλου αριθμού των εταίρων.

Η Ε.Π.Ε. είναι ο εταιρικός τύπος που βρίσκεται ανάμεσα στην ανώνυμη και την προσωπική εταιρεία. Δεν έχει τα μειονεκτήματα της πρώτης (που είναι κεφαλαιουχική εταιρεία), όπως την ανάγκη μεγάλου κεφαλαίου και ακόμα τη μειωμένη επιρροή των μετόχων στη διοίκηση της εταιρείας. Δεν έχει ούτε το μέγα μειονέκτημα των προσωπικών εταιριών, δηλαδή, το απεριόριστο της ευθύνης των ομόρρυθμων εταίρων.

3. Η επωνυμία της Ε.Π.Ε.

Κατά το άρθρο 2 του ν. 3190/55, η επωνυμία της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσοτέρων εταίρων είτε προσδιορίζεται από το αντικείμενο της επιχειρήσεως που ασκείται από αυτήν,

Στην πράξη, πολλές φορές, χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό της επωνυμίας της Ε.Π.Ε. και τα δύο μαζί, δηλαδή, τόσο το όνομα κάποιου εταίρου, όσο και το αντικείμενο των εργασιών της, γιατί από την προαναφερθείσα διάταξη δεν προκύπτει πως κάτι τέτοιο απαγορεύεται. Π.χ. «Γ. ΠΑΠΑΣ ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ».

Εκείνο που επιβάλλεται από το νόμο (παράγραφος 2 άρθρο 2 Ν. 3190/55) είναι, πως στην εταιρική επωνυμία πρέπει να περιέχονται, οπωσδήποτε, ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».

Άκυρη κηρύσσεται με δικαστική απόφαση η εταιρεία, εάν στο συμβολαιογραφικό έγγραφο συστάσεως της (καταστατικό) δεν περιληφθεί η επωνυμία της ή εάν η περιληφθείσα επωνυμία δεν είναι σύμφωνη με το νόμο. Με συμφωνία όλων των εταίρων, όμως, μπορεί να συμπληρωθεί ή τροποποιηθεί το αρχικό (συστατικό) της εταιρείας έγγραφο και να γίνει η νόμιμη δημοσίευση, οπότε θεραπεύεται η ακυρότητα.

Είναι υποχρεωτική η αναγραφή της επωνυμίας και του κεφαλαίου σε όλα τα έντυπα της εταιρείας ή σε δημοσιεύσεις και διαφημίσεις. Επίσης, η έδρα και ο αριθμός μητρώου στο οποίο έχει καταχωρηθεί η εταιρεία. Τις υποχρεώσεις αυτές επιβάλλει η παράγραφος 5 του άρθρου 4 του Ν. 3190/55 όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του Π.Δ. 419/86. Παράβαση της επιταγής αυτής του νόμου τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα, όπως ορίζει το άρθρο 60 § 13 του Ν. 3190/55.

4. Ο σκοπός της Ε.Π.Ε.

Ως προς τον σκοπό τον οποίο μπορεί να επιδιώκει η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, με άλλα λόγια σχετικά με το αντικείμενο των εργασιών της, ο νόμος (παράγραφος 2 του άρθρου 3 Ν. 3190/55) θέτει ένα μόνο περιορισμό: Στην Ε.Π.Ε. απαγορεύεται η άσκηση επιχειρήσεων (εργασιών) για τις οποίες έχει ορισθεί από το νόμο άλλος αποκλειστικός εταιρικός τύπος (π.χ. τραπεζικές και ασφαλιστικές εργασίες επιτρέπεται να ασκούνται μόνο από ανώνυμες εταιρείες). Συνεπώς και κατ' αντιδιαστολή προς την παραπάνω διάταξη, κάθε εργασία για την άσκηση της οποίας ο νόμος δεν απαιτεί ορισμένο εταιρικό τύπο, μπορεί να ασκηθεί από Ε.Π.Ε.

Ο διαχειριστής Ε.Π.Ε., η οποία ασκεί επιχείρηση κατά παράβαση της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του Ν. 3190/55 τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα.

5. Έδρα της Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Ν.3190/55, ως έδρα της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της Ελληνικής Επικρατείας, Όταν πρόκειται για οπωσδήποτε μεγάλη πόλη, στην οποία υπάρχουν περισσότερες οικονομικές εφορίες, πρέπει να συμπληρώνεται η έδρα με την ακριβή διεύθυνση (οδός, αριθμός, ταχυδρομικός τομέας). Τούτο είναι απαραίτητο για να προσδιορισθεί σε ποιας οικονομικής εφορίας την αρμοδιότητα θα υπάγεται η εταιρεία. Από την έδρα της εταιρείας καθορίζεται η δωσιδικία της εταιρείας (άρθρο 10 Α.Κ. και άρθρα 25§2και27Κ.Πολ.Δικ.).

Η μεταφορά της έδρας της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης από ένα δήμο ή μια κοινότητα σε άλλο δήμο ή κοινότητα αποτελεί τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως και συνεπώς σε τέτοια περίπτωση πρέπει να τηρηθούν όλες οι διαδικασίες τροποποίησης του καταστατικού (λήψη αποφάσεως από την συνέλευση των εταίρων, σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, ανακοίνωση στις οικονομικές εφορίες της πρώην και της νέας έδρας της εταιρείας, καταχώρηση στα βιβλία εταιρειών του πρωτοδικείου, δημοσίευση ανακοινώσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως). Η μεταφορά, όμως, των γραφείων της έδρας της εταιρείας εντός των ορίων του αυτού δήμου ή κοινότητας (που είναι η έδρα αυτής) δεν αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού και απλώς αναγγέλλεται στην οικονομική εφορία. Εάν τα νέα γραφεία της έδρας της εταιρείας βρίσκονται στη δικαιοδοσία άλλης οικονομικής εφορίας, η αναγγελία θα γίνει και προς την παλαιά και τη νέα εφορία.

Καταστατική έδρα της Ε.Π.Ε. καλείται αυτή που αναφέρεται στο καταστατικό, ενώ πραγματική έδρα είναι εκείνη που από τις περιστάσεις αποδεικνύεται ότι αποτελεί το κέντρο των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

Πριν από τη σύναψη της συμβολαιογραφικής πράξεως της εταιρικής συμβάσεως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υφίσταται εταιρεία περιορισμένης ευθύνης "υπό ίδρυση", αλλά προσωπική "εν τοις πράγμασι" δηλαδή, de facto εταιρεία. Το ίδιο συμβαίνει και με εταιρεία περιορισμένης ευθύνης της οποίας η καταστατική έδρα βρίσκεται στην αλλοδαπή και η πραγματική στην Ελλάδα. Και η εταιρεία αυτή δεν θεωρείται ότι αποτελεί Ε.Π.Ε. «υπό ίδρυση», αλλά προσωπική «εν τοις πράγμασι» εταιρεία, της οποίας ο ειδικότερος χαρακτήρας (ομόρρυθμος, αφανής) προσδιορίζεται από τον τρόπο δράσεως των μελών της. Εξ' άλλου, δεν είναι αλλοδαπή η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, που έχει την καταστατική της έδρα στην αλλοδαπή, ενώ η πραγματική της έδρα βρίσκεται στην Ελλάδα. Η εταιρεία αυτή θεωρείται ελληνική.

6. Άκυρη Ε.Π.Ε.

Κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Ν.3190/55, η εταιρική σύμβαση της Ε.Π.Ε. καταρτίζεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Συνεπώς, σύμβαση συστάσεως εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, που δεν έγινε ενώπιον συμβολαιογράφου είναι άκυρη. Ωστόσο, η § 1 του άρθρου 7 του ίδιου νόμου περιλαμβάνει ανάμεσα στους λόγους για τους οποίους η εταιρεία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση και την περίπτωση που αυτή συστήθηκε με ιδιωτικό (και όχι συμβολαιογραφικό) έγγραφο. Δύσκολο να εννοήσει κανείς τη χρησιμότητα της περιπτώσεως αυτής της §1 του άρθρου 7, εφόσον ένα ιδιωτικό έγγραφο συστάσεως Ε.Π.Ε. δεν θα γινόταν δεκτό ούτε από την οικονομική εφορία για θεώρηση ούτε από το πρωτοδικείο προς καταχώρηση στα βιβλία εταιρειών. Γι' αυτό πρέπει να θεωρήσουμε ότι κατισχύει η διάταξη της § 1 του άρθρου 6, οπότε η Ε.Π.Ε. είναι άκυρη από την αρχή.

7. Πότε κηρύσσεται άκυρη η Ε.Π.Ε.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση μόνο στις εξής περιπτώσεις (που αναφέρονται περιοριστικά στο άρθρο 7 του Ν.3190/20):

- α) Εάν η εταιρεία συστήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 4 § 1 του Ν.3190/55, δηλαδή, εάν το κεφάλαιο είναι κατώτερο των 200.000 δραχμών ή δεν τηρήθηκε η αναλογία των μετρητών κατά το ήμισυ ή δεν έχει ολόκληρο καταβληθεί κατά την κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως,
- β) Εάν η εταιρική σύμβαση δεν έχει καταρτισθεί ενώπιον συμβολαιογράφου. Για την περίπτωση αυτή βλ. παρατηρήσεις ανωτέρω.
- γ) Εάν η εταιρική επωνυμία δεν είναι σύννομη, ιδίως εάν δεν περιλαμβάνονται σ' αυτήν ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης»,
- δ) Εάν δεν περιλαμβάνεται στην εταιρική σύμβαση (δηλαδή στο καταστατικό) ο σκοπός της εταιρείας.
- ε) Εάν δεν περιλαμβάνονται στην εταιρική σύμβαση πλήρη τα στοιχεία που απαιτεί ο νόμος για το κεφάλαιο, την μερίδα συμμετοχής και τα τυχόν περισσότερα εταιρικά μερίδια κάθε εταίρου, καθώς και η βεβαίωση των ιδρυτών της εταιρείας περί καταβολής του κεφαλαίου αυτής,
- στ) Εάν δεν περιλαμβάνεται στην εταιρική σύμβαση το αντικείμενο των εισφορών σε είδος, η αποτίμηση αυτών, το όνομα του εισφέροντας εταίρου, καθώς και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος,
- ζ) Εάν ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη.
- η) Εάν όλοι οι ιδρυτές, όταν υπογράφηκε η εταιρική σύμβαση, δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία.

Το άρθρο 8α του Ν.3190/55, ορίζει ότι η Εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους τις πράξεις ή τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκε η δημοσίευση που προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 8, εκτός αν αποδείξει ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία που έχουν δημοσιευθεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δέκα πέντε (15) ημέρες από την δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν δυνατόν να τα γνωρίζουν.

Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία, για τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8, εκτός εάν η έλλειψη δημοσιότητας τα καθιστά ανίσχυρα.

8. Δημοσιότητα της Ε.Π.Ε.

Η δημοσιότητα της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης περιλαμβάνει δύο χωριστές ενέργειες.

α) Στο Πρωτοδικείο. Το άρθρο 8 του Ν. 3190/55, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Π.Δ. 419/86, προβλέπει τη σύσταση Μητρώου Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης στα πρωτοδικεία, όπου θα καταχωρούνται οι συστατινόμενες Ε.Π.Ε. Τα μητρώα αυτά δεν έχουν συσταθεί μέχρι σήμερα (1993).

Εξακολουθεί, λοιπόν, να εφαρμόζεται ο παλαιός τρόπος δημοσιότητας με την υποβολή ενός καταστατικού (συστατικού εγγράφου) της Ε.Π.Ε. στο Πρωτοδικείο για να καταχωρηθεί στα βιβλία εταιρειών αυτού (βλ. περισσότερα στην παράγραφο 36.1).

β) Στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) ανακοίνωση για την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, που περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία της εταιρικής συμβάσεως (ιδρυτές, κεφάλαιο, έδρα, σκοπό, διαχειριστές κ.λ.π.). Αυτό ορίζει η § 2 του άρθρου 8 του Ν. 3190/55. Επειδή μέχρι το 1993 δεν είχε υλοποιηθεί ο θεσμός του Μητρώου Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), δεν γινόταν καταχώρηση σ' αυτό των διαφόρων εγγράφων που προβλέπουν οι διατάξεις του Ν. 3190/55, όπως τροποποιήθηκαν από το Π.Δ. 419/86. Συνεπώς, η ανακοίνωση συστάσεως της εταιρείας κατά τα άνω θα γίνει απ' ευθείας από τους ενδιαφερομένους με κατάθεση της στην αρμόδια υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου. Η ανακοίνωση συνοδεύεται από παράβολο δημοσίου ταμείου 400.000 δρχ. και γραμματίο εισπράξεως εισφοράς υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. Υπόδειγμα ανακοινώσεως καταχωρείται στη συνέχεια.

9. Προσωπικότητα της Ε.Π.Ε.

Μόνο μετά από τις ανωτέρω δημοσιεύσεις στο πρωτοδικείο και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα.

Πριν από την δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ανακοινώσεως περί συστάσεως της Ε.Π.Ε. (κατά την § 2 του άρθρου 8 του Ν. 3190/55), οι συμβληθέντες επ' ονόματι της εταιρείας ευθύνονται απεριορίστως και σε ολόκληρο. Δηλαδή, από την ημερομηνία συντάξεως του συμβολαίου συστάσεως της Ε.Π.Ε. και μέχρι να συντελεστούν οι κατά το άρθρο 8 δημοσιεύσεις αυτή λειτουργεί σαν ομόρρυθμη εταιρεία. Ευθύνεται, όμως, μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν ρητώς επ' ονόματι αυτής πριν από το χρόνο δημοσιεύσεως, εάν εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση ανελήφθησαν απ' αυτήν (την εταιρεία) οι εν λόγω υποχρεώσεις (άρθρο 9 Ν.3190/55).

Πάυει η προσωπικότητα της Ε.Π.Ε. από τη στιγμή που τέλειωσε το στάδιο της εκκαθαρίσεως της (άρθρο 46 § Ν. 3190/55).

10. Εταιρικό κεφάλαιο

Το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) δραχμών και πρέπει να καταβληθεί ολόκληρο κατά την κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως, δηλαδή, κατά την υπογραφή του σχετικού συμβολαιογραφικού εγγράφου. Ακόμα, το μισό τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου πρέπει να είναι καταβλημένο σε μετρητά (άρθρο 4 § 1 Ν. 3190/55) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 § 3 του Ν. 2065/92).

Από τη διατύπωση της ανωτέρας διατάξεως προκύπτουν τα εξής:

α) Στο ιδρυτικό συμβόλαιο πρέπει να αναφέρεται ρητώς πώς καταβλήθηκε το εταιρικό κεφάλαιο π.χ. με καταμέτρηση των μετρητών ενώπιον του συμβολαιογράφου ή με τις συνημμένες επιταγές τάδε και τάδε.

β) Η καταβολή σε μετρητά του μισού τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου αναφέρεται στο ελάχιστο υποχρεωτικό όριο των 3.000.000 δρχ. Συνεπώς, σε ΕΠΕ που έχει κεφάλαιο 5.000.000 δρχ. πρέπει το ποσό των 1.500.000 δρχ. να καταβληθεί οπωσδήποτε σε μετρητά, ενώ το υπόλοιπο των 3.500.000 δρχ. μπορεί να προέρχεται από εισφορές των εταίρων σε είδος (που όμως θα εκτιμηθούν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20).

γ) Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να μειωθεί το κεφάλαιο της ΕΠΕ κάτω των 3.000.000 δρχ. ούτε τα εταιρικά μερίδια κάτω των 10.000 δρχ. το καθένα (άρθρο 41 § 3 . 3190/55, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 § 4 Ν. 2065/92).

δ) Οι υφιστάμενες την 30 Ιουνίου 1992 ΕΠΕ που είχαν κεφάλαιο κατώτερο των 3.000.000 δρχ. υποχρεούνται εντός δύο ετών (δηλ. μέχρι 30.6.94) να αυξήσουν αυτό στο ποσό

των 3.000.000 δρχ. (άρθρο 38 § 3 Ν. 2065/92).

ε) Σε κάθε έντυπο ή διαφήμιση ή δημοσίευση της ΕΠΕ πρέπει απαραίτητα να μνημονεύεται, εκτός των άλλων υποχρεωτικών στοιχείων, και το εταιρικό κεφάλαιο (άρθρο 4 § 5 Ν. 3190/55).

στ) Η αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου ισχύει και στην ΕΠΕ, όπως σε όλες τις εταιρείες, και τονίζει τον κεφαλαιουχικό χαρακτήρα αυτής. Ο νόμος απαιτεί κατώτατο όριο εταιρικού κεφαλαίου (3.000.000 δρχ.) που πρέπει να υπάρχει σε όλη τη διάρκεια της εταιρείας. Ανώτατο όριο δεν θέτει ο νόμος.

11. Εταιρική μερίδα, εταιρικό μερίδιο

Το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. διαιρείται σε εταιρικά μερίδια. Το εταιρικό μερίδιο δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο των 10.000 δρχ. Μπορεί, όμως, να είναι μεγαλύτερο των 10.000, αλλά στην περίπτωση αυτή πρέπει να είναι ακέραιο πολλαπλάσιο του ποσού των 10.000 (ήτοι 20.000, 30.000, 40.000, κοκ).

Κάθε εταίρος μπορεί να συμμετέχει στο σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου με περισσότερα μερίδια, τα οποία αποτελούν την μερίδα συμμετοχής του (εταιρική μερίδα).

Έτσι: Σε μια ΕΠΕ, με κεφάλαιο 3.000.000 δρχ., το οποίο διαιρείται σε 20 εταιρικά μερίδια των 150.000 δρχ. έκαστο, μετέχουν δύο εταίροι ο ένας σε ποσοστό 60% (έχει, δηλαδή, 12 εταιρικά μερίδια ή αλλιώς η μερίδα συμμετοχής του ανέρχεται σε $12 \times 150.000 = 1.800.000$ δρχ.) και ο άλλος έχει ποσοστό 40% (δηλαδή, 8 εταιρικά μερίδια $\times 150.000$ δρχ. = 1.200.000δρχ.).

Επί εισφορών σε είδος, εάν η αποτίμηση της εισφοράς είναι κατώτερη των δέκα χιλιάδων ή πολλαπλάσιου αυτών, συμπληρώνεται με δραχμές μέχρι των ποσών αυτών (άρθρο 4 § 3 Ν. 3190/55).

12. Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ εν ζωή

Η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων της ΕΠΕ γίνεται μόνο με δημόσιο (συμβολαιογραφικό) έγγραφο (άρθρο 28 § 3 Ν. 3^ο 90/55) σε αντίθεση με τη μεταβίβαση των μεριδίων των προσωπικών εταιρειών (ομορρυθμών, ετερόρρυθμων) που μπορεί να γίνει και με ιδιωτικό έγγραφο. Επίσης, τα εταιρικά μερίδια της ΕΠΕ, τα οποία δεν μπορούν να παρασταθούν με τίτλους, δεν είναι δυνατόν να μεταβιβασθούν όπως οι μετοχές της ανώνυμης εταιρείας, δηλαδή, με απλή μεταβίβαση (της νομής) αυτών

Επιτρέπεται, κατ' αρχήν, η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων της ΕΠΕ. Στο καταστατικό, όμως, μπορεί να ορισθεί ότι η μεταβίβαση «εν ζωή» του εταιρικού μεριδίου επιτρέπεται μόνο υπό ορισμένες προϋποθέσεις και κυρίως ότι «επί ίσοις όροις»

προτιμώνται οι εταίροι. Στην τελευταία περίπτωση, όταν το δικαίωμα προτιμήσεως ασκείται από περισσότερους εταίρους, συντρέχουν όλοι κατά λόγον της συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο (άρθρο 29 § 2 Ν. 3190/55). Το καταστατικό, επίσης, μπορεί να περιλαμβάνει και άρον, σύμφωνα με τον οποίο απαγορεύεται παντελώς η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων. Αυτό προκύπτει ευθέως από τη διάταξη της § 1 του άρθρου 28 του Ν. 3190/55: «Εκτός αντιθέτου διατάξεως του καταστατικού... το εταιρικό μερίδιον είναι μεταβιβάσιμον δια πράξεως εν ζωή». Οι παραπάνω περιορισμοί στη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων μπορεί να προβλέπονται στο αρχικό καταστατικό της ΕΠΕ ή να περιληφθούν σε μελλοντική ομόφωνη συμφωνία των εταίρων (και τροποποίηση του καταστατικού). Με όμοια τροποποίηση του καταστατικού μπορεί να απαλειφθούν παρόμοιοι περιορισμοί που είχαν περιληφθεί στο αρχικό καταστατικό.

Δεν υπάρχει υποχρέωση από το νόμο για τη μεταβίβαση εκ μέρους ενός εταίρου του συνόλου των εταιρικών μεριδίων των οποίων αυτός είναι κύριος, αλλά επιτρέπεται η τμηματική μεταβίβαση αυτών και μάλιστα σε διαφορετικά πρόσωπα. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις μεταβάλλεται η σύνθεση των εταίρων (πρόσωπα) και επέρχεται η διάσπαση της προηγούμενης κεφαλαιουχικής πλειοψηφίας. Όλα αυτά, όμως, συμβαίνουν με τη σύμφωνη γνώμη όλων των εταίρων ή της πλειοψηφίας αυτών (ανάλογα με τους όρους του καταστατικού) που διατυπώνεται στο συμβολαιογραφικό έγγραφο μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων (και που αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού).

Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εκχώρησης του Α. Κ. Έτσι ο μεταβιβάσας ευθύνεται έναντι εκείνου προς τον οποίον έγινε η μεταβίβαση κατά τις περί εκχώρησης διατάξεις, αλλά δεν αποκλείεται και ευθύνη από αδικοπραξία ή αδικαιολόγητο πλουτισμό.

13. Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου αιτία θανάτου

Στο καταστατικό δεν επιτρέπεται να περιληφθεί διάταξη που να απαγορεύει τη μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου λόγω θανάτου (άρθρο 29 § 1 Ν. 3190/55). Μπορεί να ορισθεί, όμως, ότι στην περίπτωση θανάτου κάποιου εταίρου της ΕΠΕ το μερίδιο του θα εξαγοράζεται από πρόσωπο υποδεικνυόμενο από την εταιρεία. Η εξαγορά θα γίνεται στην πραγματική του αξία, η οποία προσδιορίζεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών. Η απόφαση του Προέδρου Πρωτοδικών επιτρέπεται να εφεσιβληθεί ενώπιον του Προέδρου Εφετών, εντός μηνός από της κοινοποίησής.

Η υπόδειξη της εταιρείας (περί του προσώπου που θα εξαγοράσει το μερίδιο του θανόντος εταίρου) μπορεί να γίνει εντός μηνός από την εγγραφή της αιτία θανάτου μεταβίβασης στο βιβλίο εταίρων της εταιρείας. Τούτο γίνεται με δήλωση της εταιρείας προς

τον ή τους κληρονόμους, η οποία κοινοποιείται και στους εταίρους που έχουν δικαίωμα προτιμήσεως στην εξαγορά.

Η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου της ΕΠΕ λόγω θανάτου μπορεί να επέλθει με δύο τρόπους: Εξ αδιαθέτου ή με διαθήκη.

Για την νομιμοποίηση των κληρονόμων πρέπει να γίνει σχετική εγγραφή στη μερίδα του θανούντος στο βιβλίο εταίρων, το οποίο τηρεί η ΕΠΕ και είναι θεωρημένο από την αρμόδια οικονομική εφορία. Η εγγραφή γίνεται αφού οι κληρονόμοι προσκομίσουν ληξιαρχική πράξη θανάτου και κληρονομητήριο, εφόσον εκδόθηκε τέτοιο. Αλλιώς χρειάζονται ακόμα πιστοποιητικό της δημοτικής ή κοινοτικής αρχής για τους εγγύτερους συγγενείς του αποβιώσαντος και πιστοποιητικό μη προσβολής του κληρονομικού δικαιώματος ή της διαθήκης που εκδίδεται από το οικείο πρωτοδικείο. Εάν υπάρχει διαθήκη του αποβιώσαντος εταίρου, υποβάλλεται και αντίγραφο αυτής και εάν δεν υπάρχει διαθήκη χρειάζεται πιστοποιητικό του οικείου πρωτοδικείου περί μη δημοσιεύσεως διαθήκης.

Εφόσον υπάρξουν διαφωνίες και αμφισβητήσεις ως προς τους κληρονόμους, θα αποφανθεί το αρμόδιο δικαστήριο.

Με την φροντίδα του διαχειριστή της εταιρείας δημοσιεύεται στο τεύχος ανωνύμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως ανακοίνωση περί της μεταβιβάσεως των εταιρικών μεριδίων του αποβιώσαντος εταίρου.

14. Σύσταση της ΕΠΕ

Στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης τυπική συγκρότηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των εταίρων εμφανίζεται με τη δημοσίευση του καταστατικού της, στην εφημερίδα της Κυβέρνησης και στο Δελτίο των ΑΕ και ΕΠΕ.

Η ανάληψη της ευθύνης των εταίρων για εισφορά κεφαλαίου έχει ήδη εκπληρωθεί, αφού στο καταστατικό της ρητά αναγράφεται ότι οι εταίροι «κατέθεσαν ήδη» τις εταιρικές τους μερίδες στην εταιρεία.

Άρα, η λογιστική απεικόνιση της συγκρότησης του κεφαλαίου της ΕΠΕ στα βιβλία της σε δύο στάδια είναι λαθεμένη, γιατί ουσιαστικά αλλά και τυπικά δεν υπάρχουν «οφειλόμενες ή αναληφθείσες» εισφορές εταίρων, αφού το κεφάλαιο της εταιρείας «ολοσχερώς καταβεβλημένου» της κατατέθηκε ήδη πριν ή ταυτόχρονα με την σύνταξη του καταστατικού της.

(i) Εταιρική εισφορά σε χρήμα

Το κεφάλαιο της εταιρείας πρέπει να αναγράφεται σε δραχμές. Εάν κάποιος εταίρος εμβάσει από το εξωτερικό ποσό ξένου νομίσματος για την εισφορά, λαμβάνεται το

αντίστοιχο ποσό σε δραχμές, όπως αυτό προκύπτει από την βεβαίωση αγοράς συναλλάγματος της τράπεζας που δραχμοποίησε το συνάλλαγμα. Το ποσό των δραχμών μπορεί να στρογγυλοποιηθεί με συμπληρωματική εισφορά σε δραχμές.

Παράδειγμα: Έστω ίδρυση ΕΠΕ με κεφάλαιο 3.000.000 δραχμές μετρητά. Μόλις θεωρηθούν τα βιβλία της εταιρείας θα γίνουν δύο εγγραφές, από τις οποίες η μια θα εμφανίσει την απαίτηση της κατά των εταίρων (κάλυψη κεφαλαίου) και η άλλη τη καταβολή αυτού. Και οι δυο εγγραφές θα γίνουν την ίδια ημερομηνία - αυτήν της θεώρησης των βιβλίων. Τούτο, επειδή - σύμφωνα με το νόμο - το κεφάλαιο πρέπει να έχει καταβληθεί από τους εταίρους κατά τη σύνταξη του ιδρυτικού συμβολαίου. Έστω, ότι οι εταίροι είναι δύο και μετέχουν στην εταιρεία κατά ποσοστό 50% ο κάθε ένας.

Ακολουθούν αι εγγραφές ενάρξεως:

33.ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	3.000.000	
33.03 Εταίροι λογ/σμός καλύψεως κεφαλαίου		
33.03.00 Εταίρος Α΄	1.500.000	
33.03.01 Εταίρος Β΄	<u>1.500.000</u>	
Εις 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		3.000.000
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο		
Εγγραφή καλύψεως εταιρικού κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρο ..... του καταστατικού (αριθμός συμβολαίου .....).		

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	3.000.000	
38.00 Ταμείο		
Εις 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		3.000.000
33.03 Εταίροι λογ. καλύψεως κεφαλαίου		
33.03.00 Εταίρος Α΄	1.500.000	
33.03.01 Εταίρος Β΄	<u>1.500.000</u>	
Καταβολή των εισφορών των εταίρων σε μετρητά στο ταμείο της εταιρείας προς σηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου		

Με τις παραπάνω λογιστικές εγγραφές, που καταχωρούνται στα ημερολόγια και τα καθολικά θα εμφανισθούν, τελικά, δύο λογαριασμοί. Ο λογαριασμός «38.00 Ταμείο» με

χρεωστικό υπόλοιπο 3.000.000 και ο λογαριασμός «40.06 Εταιρικό κεφάλαιο» με πιστωτικό υπόλοιπο, επίσης, 3.000.000. Τα υπόλοιπα αυτών των δύο λογαριασμών αποτελούν τον ισολογισμό ενάρξεως. Ο λογαριασμός «33.03 Εταίροι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου» θα έχει εξισωθεί, αφού λειτούργησε προς στιγμή.

(ii) Εταιρική εισφορά σε χρήμα και είδος

Οι εισφορές σε είδος μπορεί να περιλαμβάνουν ακίνητα, πλοία, μηχανήματα, εμπορεύματα, πρώτες ύλες, εμπράγματα δικαιώματα (π.χ. δικαίωμα χρήσεως ακινήτου), ή ενοχικά δικαιώματα (π.χ. απαιτήσεις). Επίσης μετοχές, ομόλογα, γραμμάτια εισπρακτέα κ.τ.λ. Παράδειγμα: Έστω, ίδρυση Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 5.000.000 δραχμές από τους Α' (2.000.000 μετρητά), Β' (2.000.000 από τις οποίες 1.000.000 σε μετρητά και 1.000.000 σε μηχανήματα) και Γ (1.000.000 σε μετρητά). Το εταιρικό μερίδιο ορίστηκε σε 50.000 δρχ. Συνεπώς, έχουν ο Α' μερίδια 40, ο Β' μερίδια 40 και ο Γ μερίδια 20 - σύνολο των μεριδίων 100. Η καταβολή ολοκλήρου του κεφαλαίου είναι άμεση. Η εκτίμηση του μέρους της εισφοράς του Β' που αντιστοιχεί σε είδος (μηχανήματα) έχει γίνει από την αρμόδια επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20 και έχει προηγηθεί η δημοσίευση της σχετικής εκθέσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σύμφωνα με το νόμο, η καταβολή του κεφαλαίου είναι άμεση. Ευθύς, μόλις θεωρηθούν τα βιβλία, λοιπόν, θα γίνουν - όπως και στο προηγούμενο παράδειγμα - οι εξής εγγραφές:

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03 Εταίροι λογισμός καλύψεως κεφαλαίου		
33.03.00 Εταίρος Α' λογ. Εισφοράς σε χρήμα	2.000.000	
33.03.01 Εταίρος Β' λογ. Εισφοράς σε χρήμα	1.000.000	
33.03.02 Εταίρος Β' λογ. Εισφοράς σε είδος	1.000.000	
33.03.03 Εταίρος Γ' λογ. Εισφοράς σε χρήμα	1.000.000	
Εις 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		5.000.000
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο		
Εγγραφή ανάληψης υποχρεώσεως από τους ιδρυτές της εταιρίας για κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρα..... του ιδρυτικού συμβολαίου.....		

Με τις εγγραφές αυτές θα συνταχθεί ο αρχικός ισολογισμός της εταιρείας, που θα έχει έτσι:

ΑΡΧΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΕΝΑΡΞΕΩΣ)

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	1.000.000	40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	5.000.000
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	<u>4.000.000</u>		<u>5.000.000</u>
	<u>5.000.000</u>		

Ο παραπάνω ισολογισμός θα καταχωρηθεί στο θεωρημένο βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών της εταιρείας, αμέσως μετά την απογραφή ενάρξεως, που και αυτή καταχωρείται στο ίδιο βιβλίο, αλλά αναλυτικά (π.χ. τα μηχανήματα ένα-ένα).

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
33.00 Ταμείο		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		
Εις 33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	1.000.000	
33.03 Εταίροι λογ/σμός καλύψεως κεφαλαίου		5.000.000
33.03.00 Εταίρος Α' λογ. εισφοράς σε χρήμα 2.000.000		
33.03.01 Εταίρος Β' λογ. εισφοράς σε χρήμα 1.000.000		
33.03.02 Εταίρος Β' λογ. εισφοράς σε είδος 1.000.000		
33.03.03 Εταίρος Γ' λογ. εισφοράς σε χρήμα 1.000.000		
Εγγραφή καταβολής των εισφορών των εταίρων		

15. Υπόδειγμα καταστατικού ΕΠΕ

ΑΡΙΘΜΟΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.000.000

Στην Αθήνα σήμερα στις ..... του μηνός..... του έτους ....., ημέρα ....., στα γραφεία της εταιρείας με την επωνυμία....., που βρίσκονται στην οδό....., όπου με κάλεσαν για την σύνταξη του παρόντος, παρουσιάστηκαν σ' εμένα την Συμβολαιογράφο Αθηνών και κάτοικο Ψυχικού....., που εδρεύω στην ....., οδός ....., οι μη εξαιρούμενοι από το νόμο:

1. Ο.....μηχανολόγος ηλεκτρολόγος, που γεννήθηκε στην Αθήνα, κάτοικος Αθηνών, κάτοχος του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας με αριθμό.....που εκδόθηκε το.....από το Α.Τ.....

2. Ο....., ηλεκτρολόγος μηχανολόγος, που γεννήθηκε.....κάτοικος Αθηνών.....κάτοχος του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας με αριθμό.....που εκδόθηκε το ..... από το .....

3. Ο....., πολιτικός μηχανικός, που γεννήθηκε .....κάτοικος Αθηνών, κάτοχος του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας με αριθμό .....που εκδόθηκε το.....από το Α.Τ. .... και

4. Ο....., ηλεκτρολόγος μηχανικός, που γεννήθηκε....., κάτοικος .....κάτοχος του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας με αριθμό.....που εκδόθηκε το.....από το Α.Τ. .... και μου ζήτησαν να συνταχθεί

αυτό το συμβόλαιο με το οποίο δήλωσαν, συμφώνησαν και αποδέχθηκαν αμοιβαία τα εξής: Συνιστούν μεταξύ τους εταιρεία περιορισμένης ευθύνης σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3190/1955 όπως ισχύει σήμερα - Η εταιρεία θα ρυθμίζεται από τις διατάξεις του παραπάνω (3190/1955) νόμου και από τους παρακάτω ειδικότερους όρους και συμφωνίες που αποτελούν το καταστατικό της.

Άρθρο 1°

ΕΠΩΝΥΜΙΑ

Η επωνυμία της εταιρείας είναι ”.....
.....”
και ο διακριτικός της τίτλος “.....Ε.Π.Ε.”.

Άρθρο 2°

Έδρα

Έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος Αθηναίων. - Τα γραφεία της εταιρείας είναι στην οδό.....
αριθμό ....., στον δεύτερο όροφο. - Η εταιρεία, με απλή απόφαση του διαχειριστή, μπορεί να μεταφέρει τα γραφεία της σε άλλη διεύθυνση. - Επίσης η εταιρεία μπορεί, αλλά με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων η οποία λαμβάνεται με συνηθισμένη πλειοψηφία, να ιδρύσει υποκαταστήματα της σε άλλες πόλεις της Ελλάδας ή και στο εξωτερικό. –

Άρθρο 3°

Σκοπός

Σκοπός της εταιρείας είναι:

1) Η εισαγωγή, αντιπροσωπεία και εμπορία οικοδομικών υλικών και μηχανημάτων, ηλεκτρομηχανολογικών υλικών, μηχανολογικού εξοπλισμού, τηλεπικοινωνιακών υλικών, ηλεκτρονικών υπολογιστών και αναλωσίμων και συναφών εμπορευμάτων καθώς και μηχανημάτων έργων και των σχετικών μεταφορικών μέσων.

2) Η εξαγωγή στο εξωτερικό των παραπάνω ειδών και υλικών, με ιδιωτικά ή αλλά μεταφορικά μέσα, η ανασυσκευασία αυτών και η πώληση αυτών στο εξωτερικό.

3) Η παροχή υπηρεσιών προς τρίτους, όπως ενδεικτικώς, συντάξεις μελετών, ερευνών, στον τομέα που καλύπτουν οι παραπάνω δραστηριότητες.

4) Κάθε περαιτέρω εργασία και άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, συναφούς με τους σκοπούς της εταιρείας, την οποία θα αποφασίσει η Γενική Συνέλευση των Εταίρων.

Η ανωτέρω απαρίθμηση των σκοπών της εταιρείας, είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική.

5) Για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού η εταιρεία μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα εντός ή και εκτός της Ελλάδος.

6) Η εταιρεία μπορεί να συμμετέχει σε άλλες εταιρείες με τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό.

Φύλλο 2 του συμβολαίου αριθμ.

Άρθρο 4''

Διάρκεια

Η διάρκεια της λειτουργίας της εταιρείας συμφωνείτε για είκοσι πέντε (25) χρόνια από την ημέρα που περίληψη αυτού του Καταστατικού δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. - Η συνέλευση των εταίρων μπορεί να αποφασίσει την παράταση της λειτουργίας της εταιρείας με απόφαση της, λαμβανομένη με πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ τριών τετάρτων του αριθμού των εταίρων εκπροσωπούμενων των $\frac{3}{4}$ του εταιρικού κεφαλαίου, η οποία όμως πρέπει να ληφθεί έξι (6) μήνες τουλάχιστον πριν από τη λήξη της. -

Άρθρο 5°

ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΜΕΡΙΔΙΟ

ΜΕΡΙΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Το κεφάλαιο της εταιρείας είναι τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές και διαιρείται σε τριακόσια (300) εταιρικά μερίδια, που το καθένα έχει αξία δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές. - Κάθε εταίρος μετέχει στα κέρδη και τις ζημίες της εταιρείας με μία (1) μερίδα συμμετοχής που αποτελείται από τόσα εταιρικά μερίδια όση είναι η συνεισφορά του στο κεφάλαιο της εταιρείας. - Το κεφάλαιο της εταιρείας έχει καταβληθεί όλο και υπάρχει στο ταμείο της, όπως μου δήλωσαν όλοι οι εταίροι, - Αναλυτικότερα:

α) Ο.....,κατέβαλε στο ταμείο της εταιρείας επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (750 000) δραχμές και, σύμφωνα με τα παραπάνω, συμμετέχει στην εταιρεία με μία (1) μερίδα συμμετοχής από εβδομήντα πέντε (75) εταιρικά μερίδια,

β) Ο.....,κατέβαλε στο ταμείο της εταιρείας επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (750.000) δραχμές και, σύμφωνα με τα παραπάνω, συμμετέχει στην εταιρεία με μία (1) μερίδα συμμετοχής από εβδομήντα πέντε (75) εταιρικά μερίδια.

γ) Ο.....,κατέβαλε στο ταμείο της εταιρείας επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (750.000) δραχμές και, σύμφωνα με τα παραπάνω, συμμετέχει στην εταιρεία με μία (1) μερίδα συμμετοχής από εβδομήντα πέντε (75) εταιρικά μερίδια..

δ) Ο.....,κατέβαλε στο ταμείο της εταιρείας επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (750.000) δραχμές και, σύμφωνα με τα παραπάνω, συμμετέχει στην εταιρεία με μία (1) μερίδα συμμετοχής από εβδομήντα πέντε (75) εταιρικά μερίδια..

Φύλλο 3 του συμβολαίου αριθμ.

Άρθρο 6^ο

Αύξηση Κεφαλαίου

Η γενική συνέλευση των εταίρων με απόφαση της η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) των εταίρων που αντιπροσωπεύουν τα τρία τέταρτα (3/4) του κεφαλαίου, μπορεί να αποφασίσει την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου. - Το ποσό της αύξησης θα μπορεί να καλυφθεί από οποιονδήποτε, αλλά υπάρχει δικαίωμα προτιμήσεως των εταίρων, το οποίο αυτοί πρέπει να ασκήσουν με δήλωση τους στην εταιρεία μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημέρα που αποφασίστηκε η αύξηση. - Η παραπάνω αύξηση του κεφαλαίου δεν είναι υποχρεωτική για τους εταίρους, οι οποίοι μπορούν, διαθέτοντας τα μερίδια τους, να αποχωρήσουν από την εταιρεία. - Στην διάθεση μεριδίων από εταίρο υπάρχει επίσης δικαίωμα προτιμήσεως των υπολοίπων εταίρων και ισχύουν όσα αναφέρθηκαν παραπάνω. - Εάν όμως υπάρχουν ζημίες της εταιρείας οι οποίες είναι βεβαιωμένες από τον ισολογισμό, η γενική συνέλευση των εταίρων με απόφαση της η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) των εταίρων που αντιπροσωπεύουν τα τρία τέταρτα (3/4) του κεφαλαίου, μπορεί να αποφασίσει να υποχρεωθούν οι εταίροι να καταβάλουν συμπληρωματικές εισφορές για να καλύψουν τις παραπάνω ζημίες. -Οι υποχρεωτικές για τους εταίρους συμπληρωματικές αυτές εισφορές δεν μπορούν να είναι μεγαλύτερες από την αρχική εισφορά κάθε εταίρου.

Άρθρο 7^ο

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ

Οι εταίροι μπορούν ελεύθερα να μεταβιβάσουν τα εταιρικά τους μερίδια σε οποιονδήποτε τρίτο, δηλαδή μη εταίρο, με την υποχρέωση όμως να το ανακοινώσουν με έγγραφο τους στην εταιρεία

Φύλλο 5 του συμβολαίου αριθμ.

τριάντα (30) ημέρες πριν γίνει η μεταβίβαση. - Μέσα στο παραπάνω διάστημα των τριάντα (30) ημερών οι υπόλοιποι εταίροι μπορούν να ασκήσουν, σύμφωνα με τα παραπάνω, το δικαίωμα προτιμήσεως - Σε περίπτωση ίσης προσφοράς για την αγορά εταιρικού μεριδίου από εταίρου και τρίτο, προτιμάται υποχρεωτικά ο εταίρος.

φύλλο 4 του συμβολαίου αριθμ.

Σε περίπτωση που μια μερίδα συμμετοχής περιέλθει σε περισσότερους από έναν, αυτή δεν διαιρείται. - Οι συγκύριοι είναι υποχρεωμένοι να υποδείξουν κοινό εκπρόσωπο για τις σχέσεις τους με την εταιρεία. -

Κάθε νέος εταίρος για να συμμετέχει στην εταιρεία πρέπει να αποδεχθεί το Καταστατικό αυτό για τις τροποποιήσεις του, αν έχουν γίνει, καθώς επίσης και τις αποφάσεις των εταίρων και του διαχειριστή. -

Κάθε μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου για να ισχύει απέναντι στους εταίρους και τους τρίτους πρέπει να γίνει σύμφωνα με τα παραπάνω, να συνταχθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο το οποίο να κοινοποιηθεί στην εταιρεία και να τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας που επιβάλλει ο νόμος.-

Άρθρο 8°

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων λαμβανόμενη με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) δύναται να απαγορευθεί σε οποιονδήποτε εταίρο η διενέργεια πράξεων, δι' ίδιων λογαριασμό ή για λογαριασμό άλλων, αναγομένων στον σκοπό της εταιρείας.

Άρθρο 9°

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Η συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας και αποφασίζει για κάθε υπόθεση -

Η συνέλευση των εταίρων είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίσει: 1) για τις τροποποιήσεις του καταστατικού, 2) για το διορισμό και την ανάκληση των διαχειριστών καθώς και για την απαλλαγή τους από κάθε ευθύνη, 3) για την έγκριση του ισολογισμού και τον τρόπο διάθεσης των κερδών, 4) για έγερση αγωγών κατά των οργάνων της εταιρείας ή των εταίρων, 5) για την παράταση της διάρκειας της εταιρείας, την αλλαγή ή τη συμπλήρωση του σκοπού της, την αλλαγή της έδρας της, τη συγχώνευση της με άλλη εταιρεία, τη διάλυση της και τον διορισμό ή την ανάκληση των εκκαθαριστών και, 6) για κάθε άλλο θέμα για το οποίο σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό αυτό δεν μπορούν να ενεργήσουν οι διαχειριστές. -

φύλλο 5 του συμβολαίου αριθμ.

Η συνέλευση των εταίρων συγκαλείτε σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3190/1955 από τους διαχειριστές ή από εταίρους οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του εταιρικού κεφαλαίου σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 10 και 11 του νόμου 3190/1955.

Κάθε εταίρος έχει τόσες ψήφους στη συνέλευση όσα και τα εταιρικά του μερίδια και τηρείται πάντα η διάταξη του άρθρου 7 αυτού του καταστατικού για το αδιαίρετο της μερίδας συμμετοχής. -Κάθε εταίρος μπορεί να αντιπροσωπευθεί στη συνέλευση από οποιονδήποτε με απλή έγγραφη εξουσιοδότηση.-

Ο πρόεδρος της συνέλευσης των εταίρων ορίζεται από την πλειοψηφία των εταίρων που παρευρίσκονται. - Η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται σ' αυτήν τόσοι εταίροι όσων ο αριθμός είναι απαραίτητος για να πάρουν απόφαση πάνω στο συγκεκριμένο θέμα."- Οι αποφάσεις της συνέλευσης λαμβάνονται από την απόλυτη πλειοψηφία των εταίρων οι οποίοι εκπροσωπούν το μισό (1/2) τουλάχιστον στον του εταιρικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις που στο νόμο ή στο καταστατικό αυτό προβλέπεται διαφορετική πλειοψηφία. - Οι διαχειριστές είναι υπεύθυνοι να καταχωρίσουν τις αποφάσεις της συνέλευσης στο βιβλίο πρακτικών της εταιρείας, το οποίο είναι υποχρεωτικό - Τα πρακτικά αυτά πρέπει να υπογραφούν στο τέλος της συνέλευσης από όλους τους εταίρους -Αν κάποιος εταίρος αρνείται να υπογράψει, πρέπει να γίνει ιδιαίτερη μνεία γι' αυτό. - Κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να πάρει με έξοδα του, αντίγραφα από τα πρακτικά αυτά. -

Άρθρο 10°

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ – ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

Ο διαχειριστής διαχειρίζεται τις εταιρικές υποθέσεις ενεργώντας κάθε πράξη διαχείρισεως και διαθέσεως η οποία περιλαμβάνεται στο σκοπό της εταιρείας και εκπροσωπεί την εταιρεία σε όλα τα δικαστήρια, τις αρχές και τους τρίτους. - Ο διαχειριστής παρίσταται για την εταιρεία, διορίζει τους πληρεξούσιους δικηγόρους της και τους ανακαλεί και επάγει, δέχεται, αντεπαγει και δίνει τους επαγόμενους στην εταιρεία όρκους. - Ο διαχειριστής βάζει την υπογραφή του κάτω από την εταιρική επωνυμία σε οποιοδήποτε έγγραφο δημόσιο, ιδιωτικό, αξιόγραφο, απόδειξη, αίτηση κ.λπ. και με αυτό τον τρόπο και μόνο δημιουργεί δικαιώματα και υποχρεώσεις για την εταιρεία. - Ο διαχειριστής μπορεί, με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, να αναθέσει την ενέργεια ορισμένων ή και όλων των πράξεων που έχει το δικαίωμα να κάνει

Φύλλο 6 του συμβολαίου αριθμ.

σε άλλον εταίρο της εταιρείας. - Για πράξεις όμως καθημερινών συναλλαγών, όπως είναι η παραλαβή συστημένων επιστολών, η είσπραξη ταχυδρομικών επιταγών και η εκπροσώπηση γενικά της εταιρείας στα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ), η εκπροσώπηση στους οργανισμούς κοινής ωφέλειας (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ), η εκπροσώπηση στα Ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης, τον ΟΑΕΔ, τα Τελωνεία, τις Αστυνομικές, Δημοτικές κ.λπ Αρχές και Υπηρεσίες κ.λπ., ο διαχειριστής ή ο πληρεξούσιος του μπορούν, με απλή έγγραφη εξουσιοδότηση με βεβαιωμένη την υπογραφή τους από Αρχή ή Τράπεζα, να αναθέσουν την διεκπεραίωση τους σε έναν οποιονδήποτε υπάλληλο της εταιρείας, -

Ο διαχειριστής είναι υποχρεωμένος να τηρεί τα παρακάτω βιβλία: α) το βιβλίο εταίρων στο οποίο γράφονται τα ονοματεπώνυμα των εταίρων, η ιθαγένεια τους, η διεύθυνση της κατοικίας τους, οι εισφορές τους και οι μεταβολές γενικά, β) το βιβλίο πρακτικών των συνελεύσεων στο οποίο γράφονται οι αποφάσεις των συνελεύσεων των εταίρων και γ) το βιβλίο πρακτικών της διαχείρισεως στο οποίο γράφονται οι αποφάσεις των διαχειριστών - Με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων μπορεί να καθορισθεί αμοιβή για τον διαχειριστή ή για εταίρο ο οποίος προσφέρει υπηρεσίες στην εταιρεία ως διευθύνων σύμβουλος ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. - Η αμοιβή αυτή μπορεί να είναι ορισμένο χρηματικό ποσό ή και ποσοστό στα κέρδη της εταιρείας. -

Ο διαχειριστής δεν έχει το δικαίωμα να κάνει αγοραπωλησίες ακινήτων για λογαριασμό της εταιρείας, να δανείζεται για την εταιρεία και να δίνει για λογαριασμό της εταιρείας εγγυήσεις υπέρ τρίτων. - Η συνέλευση των εταίρων όμως μπορεί με απόφαση της που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) των εταίρων οι οποίοι εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα (3/4) του εταιρικού κεφαλαίου, να επιτρέψει και να αναθέσει στον διαχειριστή να κάνει τις παραπάνω πράξεις. -

Ο διορισμός, η ανάκληση και η αντικατάσταση του διαχειριστή αποφασίζεται από την συνέλευση των εταίρων με απόφαση της που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) των εταίρων οι οποίοι εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα (3/4) του εταιρικού κεφαλαίου. -

Ειδικά για το χρονικό διάστημα από σήμερα μέχρι 32.12.1998 διαχειριστές της εταιρείας διορίζονται με αυτό το καταστατικό οι:
α).....και
β) ....., οι οποίοι θα μπορούν να ενεργούν είτε από κοινού, είτε ο καθένας από αυτούς χωριστά.

Φύλλο 7 του συμβολαίου αριθμ.

Οι διαχειριστές αποφασίζουν με απόλυτη πλειοψηφία, αλλά την ενέργεια οποιασδήποτε πράξεως διαχειρίσεως μπορεί να την κάνει ένας, οποιοσδήποτε από αυτούς, μόνος του. - Οι αποφάσεις των διαχειριστών καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο παραπάνω βιβλίο πρακτικών της διαχειρίσεως και υπογράφονται. –

Άρθρο 11°

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ

Η εταιρική χρήση αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και τελειώνει την 31η Δεκεμβρίου κάθε χρόνου. - Εξαιρετικά, η πρώτη εταιρική χρήση θα τελειώσει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου χρόνου (1998). - Ο ισολογισμός της εταιρείας γίνεται την 31η Δεκεμβρίου κάθε χρόνου με βάση την απογραφή των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού την οποία είναι υποχρεωμένος ο διαχειριστής να συντάσσει κάθε χρόνο. - Ο ισολογισμός συντάσσεται και περιέχει με ακρίβεια και σαφήνεια όλα τα στοιχεία τα οποία απαιτούνται από το νόμο. -

Η συνέλευση των εταίρων, με απόφαση της που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) των εταίρων οι οποίοι εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα (3/4) του εταιρικού κεφαλαίου, μπορεί να αποφασίσει να παίρνουν οι εταίροι από την εταιρεία κάθε μήνα ένα ορισμένο ποσό χρημάτων έναντι των κερδών που θα έχουν από την εταιρική μερίδα τους στην εταιρεία. -

Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα μια φορά κάθε τρεις (3) μήνες να ενημερώνεται για την πορεία της εταιρείας και να εξετάζει τα βιβλία της και διάφορα άλλα έγγραφα. -

Άρθρο 12°

ΔΙΑΛΥΣΗ – ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Η εταιρεία λύεται με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων λαμβανομένης υπό των 3/4 τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων εκπροσωπούντων τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου και στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο νόμο. -

Μετά τη λύση της εταιρείας ακολουθεί το στάδιο της εκκαθαρίσεως της, δηλαδή της ρευστοποίησης του ενεργητικού της, το οποίο γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. - Εκκαθαριστές της εταιρείας ορίζονται με αυτό το καταστατικό όλοι όσοι θα είναι εταίροι της

Φύλλο 8 του συμβολαίου αριθμ

τη στιγμή της λύσεως της. - Η λειτουργία της εταιρείας συνεχίζεται μονό για τις ανάγκες της εκκαθαρίσεως. - Στο στάδιο της εκκαθαρίσεως τη θέση, τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις, τα καθήκοντα κ.λπ του διαχειριστή αναλαμβάνουν οι εκκαθαριστές οι οποίοι ενεργούν από κοινού και υπογράφουν κάτω από την εταιρική συμφωνία που πρέπει να συμπληρώνεται από τις λέξεις: «υπό εκκαθάριση». - Μετά το τέλος της εκκαθαρίσεως οι εκκαθαριστές διανέμουν στους εταίρους το προϊόν της, σύμφωνα με τη μερίδα συμμετοχής που είχε ο καθένας. –

Άρθρο 13°

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Κάθε διαφορά μεταξύ των εταίρων που προέρχεται από τη συμμετοχή τους στην εταιρεία ή μεταξύ των εταίρων και της εταιρείας, θα υπάγεται στην κατά τόπο αρμοδιότητα των Δικαστηρίων της Αθήνας. –

Άρθρο 14°

Κάθε θέμα το οποίο δεν ρυθμίζεται από τον κανονισμό αυτό θα ρυθμίζεται από το νόμο 3190/1955 όπως ισχύει σήμερα και τους υπόλοιπους νόμους για τις εταιρείες αυτού του τύπου.-

Σημειώνεται ότι εγώ η Συμβολαιογράφος υπενθύμισα στους συμβαλλόμενους τις διατάξεις του νόμου 3 190/1955.-

Σε βεβαίωση των παραπάνω συντάχθηκε το παρόν σε εννέα (9) φύλλα και εισπράχθησαν για τέλη και δικαιώματα του, με πέντε (5) αντίγραφα, είναι δραχμές.

Το συμβόλαιο αυτό διαβάστηκε δυνατά και καθαρά στους συμβαλλόμενους και αφού εκείνοι το άκουσαν, το κατάλαβαν, συμφώνησαν με το περιεχόμενο του και το βεβαίωσαν, όπως δήλωσαν, το υπογράψαμε, αυτοί και εγώ η Συμβολαιογράφος, σε όλα τα φύλλα όπως ορίζει ο νόμος.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Η ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

.....
.....
.....
.....

16. Συμπληρωματικές εισφορές

Στο καταστατικό της ΕΠΕ επιτρέπεται να περιληφθεί διάταξη περί καταβολής συμπληρωματικών εισφορών από τους εταίρους, πέραν των μεριδίων αυτών, με τις προϋποθέσεις.

α) Στη σχετική διάταξη του καταστατικού θα προβλέπεται ότι η απόφαση των εταίρων για καταβολή συμπληρωματικών εισφορών θα λαμβάνεται με την πλειοψηφία του άρθρου 38 § 1 του Ν. 3190/55 (πλειοψηφία τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούντων τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου).

β) Οι συμπληρωματικές εισφορές επιτρέπεται να γίνουν μόνο προς κάλυψη ζημιών, που βεβαιώθηκαν στον συνταχθέντα από την εταιρεία ισολογισμό,

γ) Στο καταστατικό πρέπει να υπάρχει διάταξη που να ορίζει το ύψος μέχρι το οποίο επιτρέπεται να φθάσουν οι συμπληρωματικές εισφορές και το οποίο δεν μπορεί να ξεπεράσει το αρχικό ύψος του εταιρικού κεφαλαίου.

Οι συμπληρωματικές εισφορές καταβάλλονται από όλους τους εταίρους και είναι ανάλογες με το ύψος της εισφοράς τους. Η καταβολή γίνεται μέσα σε ένα μήνα από την έγγραφη ειδοποίηση που αποστέλλει η εταιρεία προς τους εταίρους.

Η μη καταβολή της συμπληρωματικής εισφοράς από κάποιον εταίρο, μέσα στην παραπάνω μηνιαία προθεσμία, παρέχει το δικαίωμα στην εταιρεία, καθώς και σε κάθε διαχειριστή ή εταίρο να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο να διατάξει την αποβολή του αρνουμένου να συμμορφωθεί εταίρου και την εκποίηση του εταιρικού του μεριδίου. Το άρθρο 37 του Ν. 3190/55 ορίζει περιληπτικά πως γίνεται η εν λόγω εκποίηση και τις σχέσεις του αποκλειόμενου εταίρου προς την εταιρεία και εκείνου που παίρνει τη θέση του. Αυτός που αποκτά το εταιρικό μερίδιο του αποκλεισθέντος εταίρου δεν υποχρεούται σε καταβολή της συμπληρωματικής εισφοράς, γιατί η υποχρέωση αυτή αφορούσε τον αποκλεισθέντα εταίρο.

Η έξοδος {κατόπιν αποκλεισμού και εκποίησης του εταιρικού μεριδίου} ενός εταίρου και η είσοδος, στη θέση του, άλλου προσώπου συνιστά τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως (αλλιώς του καταστατικού) και θα πρέπει να γίνουν και όλες οι διαδικασίες δημοσιότητας (πρωτοδικείο, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γνωστοποίηση στην Οικονομική Εφορία).

17. Τηρούμενα βιβλία από την ΕΠΕ

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης έχει υποχρέωση να τηρεί βιβλία της τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. Τα βιβλία αυτά είναι, βασικά, τα εξής:

- 1) Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών. Στο βιβλίο αυτό κατ' αρχήν καταχωρείται η απογραφή ενάρξεως και κατόπιν, στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσεως, καταχωρείται η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσεως. Ο ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσεως και πίνακα διανομής κερδών. Τα πρόσωπα που έχουν οριστεί για να υπογράψουν τον ισολογισμό (ένας ή περισσότεροι διαχειριστές και ο διευθυντής λογιστηρίου) υπογράφουν και στο βιβλίο απογραφών -ισολογισμών.
- 2) Συγκεντρωτικό ημερολόγιο, στο οποίο καταχωρούνται, στο τέλος κάθε μήνα, συγκεντρωτικά, όλες οι λογιστικές εγγραφές, όπως προέρχονται από τα αναλυτικά ημερολόγια (ταμείου, αγορών, πωλήσεων, διαφόρων πράξεων κλπ.).
- 3) Γενικό καθολικό, στους λογαριασμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.
- 4) Αναλυτικά καθολικά, που τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς.
- 5) Βιβλίο γραμματίων εισπρακτέων και βιβλίο γραμματίων πληρωτέων, στα οποία καταχωρούνται ένα προς ένα τα γραμμάτια εισπρακτέα (αυτά που παίρνει από πελάτες αντί για μετρητά) και τα γραμμάτια πληρωτέα (αυτά που δίνει στους προμηθευτές κ.λ.π. συναλλασσόμενους αντί για μετρητά) αντίστοιχα. Τα βιβλία αυτά έχουν ειδική γραμμογράφηση (ονοματεπώνυμο εκδότη, ποσό, χρονολογία λήξεως, χρονολογία πληρωμής, κ.λ.π.) και αντικαθιστούν τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των πρωτοβαθμίων λογαριασμών ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ και ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ.
- 6) Αναλυτικά ημερολόγια. Όταν οι λογιστικές εγγραφές μιας επιχειρήσεως είναι λίγες, αυτή μπορεί να αρκασθεί σε ένα ημερολόγιο. Όταν, όμως, το πλήθος αυτών είναι μεγάλο, αναγκάζεται εκ των πραγμάτων να χρησιμοποιήσει αναλυτικά ημερολόγια, σε καθένα από τα οποία καταχωρεί μια ομάδα ομοειδών πράξεων. Έτσι, στο αναλυτικό ημερολόγιο ταμείου, καταχωρεί τις πράξεις, που γίνονται μετρητοίς και στο αναλυτικό ημερολόγιο διαφόρων πράξεων, όλες τις άλλες πράξεις, που γίνονται συμψηφιστικά. Ιδιαίτερα αναλυτικά ημερολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις αγορές, για τις πωλήσεις και διάφορες άλλες κατηγορίες οικονομικών πράξεων της επιχειρήσεως, που παρουσιάζουν μεγάλη συχνότητα. Τέλος, ιδιαίτερο αναλυτικό ημερολόγιο χρησιμοποιείται για τις πράξεις του ισολογισμού, στο οποίο γίνονται οι εγγραφές κλεισίματος κάθε χρήσεως στο τέλος αυτής. Έτσι απελευθερώνονται τα λοιπά βιβλία για την χωρίς καθυστερήσεις καταχώρηση σ' αυτά

των εγγραφών της επόμενης χρήσεως. Τα δεδομένα των αναλυτικών ημερολογίων μεταφέρονται κάθε μήνα στο συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

7) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων των συνελεύσεων (βλ. λεπτομέρειες και υποδείγματα πρακτικών στο κεφάλαιο).

8) Βιβλίο εταίρων, στο οποίο καταχωρούνται τα ονόματα των εταίρων, η ιθαγένεια, η διεύθυνση κατοικίας αυτών, οι εισφορές τους, καθώς και οι επερχόμενες μεταβολές στα πρόσωπα των εταίρων.

Τα λογιστικά βιβλία που σημειώνονται παραπάνω είναι τα γνωστά κατάστιχα των κλασικών λογιστικών συστημάτων. Τα σύγχρονα λογιστικά συστήματα σε κινητά φύλλα και τα μηχανογραφικά τέτοια χρησιμοποιούν διαφοροποιημένα βιβλία και στοιχεία. Επίσης, η συνεχώς εξαπλωμένη χρήση των υπολογιστών έχει επιφέρει πραγματική επανάσταση στο τρόπο τηρήσεως της λογιστικής. Οποιοδήποτε, όμως λογιστικό σύστημα και αν εφαρμόζεται, τα βασικά στοιχεία των παραπάνω αναφερόμενων βιβλίων πρέπει να προκύπτουν εύκολα, όπως αναφέρει και η σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών (εγκ. 40/77).

Θεώρηση βιβλίων. Όλα τα παραπάνω βιβλία, εκτός των αναλυτικών καθολικών, πρέπει να είναι θεωρημένα από την αρμόδια οικονομική εφορία. Ειδικά, τη θεώρηση των βιβλίων πρακτικών διαχειρίσεως, συνελεύσεων και εταίρων προβλέπει και το άρθρο 25. Ν. 3190/55.

18. Σύγκληση της συνελεύσεως

Οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται στη συνέλευση, η οποία είναι το ανώτατο όργανο διοικήσεως της εταιρείας. Το άλλο όργανο διοικήσεως της ΕΠΕ - δεύτερο τη τάξει - είναι ο διαχειριστής ή οι διαχειριστές της εταιρείας.

Η συνέλευση των εταίρων της ΕΠΕ - που αντιστοιχεί με τη γενική συνέλευση των μετόχων της Α. Ε. - συγκαλείτε από τους διαχειριστές της εταιρείας. Η πρόσκληση πρέπει να είναι έγγραφη και να επιδοθεί αποδεδειγμένα στη διεύθυνση των εταίρων που σημειώνεται στο προβλεπόμενο από το άρθρο 25 του Ν.3190/1955 βιβλίο εταίρων, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνέλευση. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφεται η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνελεύσεως, καθώς και τα θέματα που θα συζητηθούν.

Ο νόμος δεν απαιτεί να δημοσιευθεί η πρόσκληση. Και ούτε ορίζει τον τρόπο επιδόσεως - αρκεί να αποδεικνύεται η επίδοση. Συνεπώς, όταν ο εταίρος παραλαμβάνει την πρόσκληση ανεπιφύλακτα και υπογράφει για την παραλαβή, δεν γεννιέται κανένα θέμα. Σε περίπτωση αρνήσεως του, πρέπει η επίδοση να γίνει με δικαστικό επιμελητή.

Αυτόκλητη συνέλευση. Η παράγραφος 4 του άρθρου 10 του Ν.3190/1955 προβλέπει ότι εφόσον είναι σύμφωνοι όλοι οι εταίροι, μπορεί να συνέλθει η συνέλευση και χωρίς να

προηγηθεί η αποστολή προσκλήσεων. Επίσης, αν όλοι οι εταίροι είναι παρόντες και δεν έχει κανείς αντίρρηση, εγκύτως αποφασίζουν για κάθε θέμα αρμοδιότητας της συνελεύσεως.

Τόπος συγκλήσεως της συνελεύσεως. Η συνέλευση των εταίρων της Ε.Π.Ε. μπορεί να συνέλθει οπουδήποτε και όχι υποχρεωτικά στην έδρα της εταιρείας (όπως συμβαίνει με τις ανώνυμες εταιρείες).

Χρόνος συγκλήσεως της συνελεύσεως. Η συνέλευση συγκαλείτε υποχρεωτικά τουλάχιστον μια φορά το χρόνο και εντός τριών μηνών από την λήξη της εταιρικής χρήσεως. Δηλαδή, μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, που η χρήση της λήγει την 31 Δεκεμβρίου, πρέπει να συγκαλέσει την τακτική ετήσια συνέλευση των εταίρων της εντός τριών μηνών, ήτοι μέχρι 31 Μαρτίου του επομένου έτους. Η συνέλευση αυτή εγκρίνει και τον ισολογισμό της κλεισθείσας χρήσεως, οπότε η δήλωση εισοδήματος (για τα εισοδήματα αυτής της χρήσεως) υποβάλλεται μέχρι 15 Μαΐου (άρθρο 17 § 1 Ν. 2065/92).

Εάν η συνέλευση αυτή δεν συγκληθεί στο χρονικό διάστημα των τριών μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, από τους διαχειριστές, η σύγκληση μπορεί να γίνει από κάθε εταίρο (άρθρο 10 § 3 Ν.3190/55) με τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ίδιου νόμου.

19. Αρμοδιότητες της συνελεύσεως των εταίρων

Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι η συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της Ε. Π. Ε. και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις της συνελεύσεως είναι υποχρεωτικές και για τους απόντες ή διαφωνούντες εταίρους.

Στη δεύτερη παράγραφο του ίδιου άρθρου απαριθμούνται τα θέματα για τα οποία μόνη αρμόδια να αποφασίζει είναι η συνέλευση των εταίρων. Τα θέματα αυτά είναι:

- α) Οι τροποποιήσεις του καταστατικού.
- β) Ο διορισμός και η ανάκληση των διαχειριστών, καθώς και η απαλλαγή αυτών από την ευθύνη (που προκύπτει από την άσκηση των καθηκόντων τους).
- γ) Η έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας (ισολογισμός, λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων, προσάρτημα).
- δ) Η έγερση αγωγής κατά των οργάνων της εταιρείας ή των κατ' ιδίαν εταίρων για αξιώσεις της εταιρείας κατ' αυτών για αποζημίωση, που απορρέουν από πράξεις ή παραλήψεις κατά τη σύσταση ή κατά τη λειτουργία της εταιρείας.
- ε) Η παράταση της διάρκειας της εταιρείας, η συγχώνευση, η διάλυση και ο διορισμός ή η ανάκληση των εκκαθαριστών, Εδώ, προφανώς, πρέπει να προστεθεί - καίτοι δεν αναφέρεται στο νόμο - και η απόφαση για μετατροπή της ΕΠΕ σε εταιρεία άλλου νομικού τύπου.
- στ) Κάθε άλλο θέμα, για το οποίο ο νόμος απαιτεί απόφαση της συνελεύσεως.

20. Λήψη αποφάσεων

Οι αποφάσεις της συνελεύσεως λαμβάνονται με πλειοψηφία μεγαλύτερη από το ήμισυ του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν περισσότερο από το μισό ολοκλήρου του εταιρικού κεφαλαίου. Η πλειοψηφία αυτή είναι απλή πλειοψηφία, αλλά συγχρόνως είναι και διφυής. Απαιτεί, σωρευτικά, τόσο πλειοψηφία κεφαλών (εταίρων), όσο και πλειοψηφία αρκεί, εφόσον από άλλες διατάξεις του Ν. 3190/55 δεν απαιτείται διαφορετική πλειοψηφία.

Απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων, που αντιβαίνει στο νόμο ή το καταστατικό, είναι ακυρώσιμη. Προκειμένου να μειωθούν τα δικαιώματα των εταίρων (απαγόρευση εξόδου ή μεταβιβάσεως εταιρικών μεριδίων, μείωση ποσοστών συμμετοχής στα κέρδη) απαιτείται ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων.

Αυξημένες πλειοψηφίες. Οι αποφάσεις για τροποποιήσεις του καταστατικού λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

Απόφαση ομόφωνη όλων των εταίρων απαιτείται για τα ακόλουθα θέματα.

- α) Μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας.
- β) Επαύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων ή της ευθύνης αυτών, καθώς μείωση των εκ του καταστατικού δικαιωμάτων αυτών, εκτός αν αλλιώς ορίζεται στο νόμο. Απόφαση της συνελεύσεως που επιφέρει επαύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων, εάν δεν ληφθεί ομόφωνα, είναι ακυρώσιμη στο δικαστήριο. Τέτοια απόφαση είναι και εκείνη με την οποία παρέχεται στους διαχειριστές της εταιρείας έκτακτη αμοιβή, πέραν της συνήθους, γιατί έτσι επέρχεται μείωση των εκ του καταστατικού δικαιωμάτων των εταίρων και επαύξηση των υποχρεώσεων αυτών.

21. Η διαχείριση , όταν δεν έχουν ορισθεί διαχειριστές

Το άρθρο 16 του Ν. 3190/5 ορίζει ότι η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρείας ανήκει - εάν δεν συμφωνήθηκε αλλιώς - σε όλους τους εταίρους, οι οποίοι δρουν συλλογικά. Η έννοια αυτής της διατάξεως είναι ότι, αν δεν έχουν ορισθεί διαχειριστές της ΕΠΕ, η εταιρεία διοικείται από όλους μαζί τους εταίρους - όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις αστικές εταιρείες (άρθρο 748 Α.Κ.). Υπάρχει, δηλαδή, πλήρης αντιστοιχία της διατάξεως του άρθρου 16 του Ν. 3190/55 και εκείνης του άρθρου 748 του Αστικού Κώδικα. Με άλλα λόγια, ο νόμος 3190/55 στο σημείο αυτό εξομοιώνει την ΕΠΕ προς την αστική εταιρεία. Η λύση αυτή, όμως, δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτυχής, αφού παρουσιάζει τεράστιες δυσκολίες, όταν οι εταίροι είναι πολλοί. Γι' αυτό, στην πράξη, ορίζονται από την αρχή (στο καταστατικό) ένας ή περισσότεροι διαχειριστές της ΕΠΕ.

22. Διορισμός διαχειριστών

Όπως ορίζει η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του Ν. 3190/55 με διάταξη του καταστατικού ή με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρείας σε ένα ή περισσότερους διαχειριστές. Επιτρέπεται ο διορισμός διαχειριστών είτε από τους εταίρους-μέλη της Ε.Π.Ε. είτε από μη εταίρους (υπαλλήλους της εταιρείας ή και τρίτους). Οι διαχειριστές διορίζονται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων για διορισμό διαχειριστών λαμβάνεται με τη συνήθη πλειοψηφία του άρθρου 13 του Ν. 3190/55. Εάν, όμως, η απόφαση της συνελεύσεως αποτελεί τροποποίηση του σχετικού άρθρου του καταστατικού, τότε απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

Εάν διορίστηκαν περισσότεροι από ένας διαχειριστές, και δεν ορίστηκε αλλιώς, αυτοί (οι διαχειριστές) δρουν συλλογικά- Δηλαδή, απαιτείται ομοφωνία στη λήψη των αποφάσεων τους (άρθρο 17 § 2 Ν. 3190/55). Μπορεί, όμως, να ορισθεί στη σχετική διάταξη του καταστατικού ή στην απόφαση της συνελεύσεως, ότι οι διαχειριστές θα παίρνουν τις αποφάσεις τους κατά πλειοψηφία (αν ο αριθμός τους είναι περιττός) ή και μεμονωμένα (δηλαδή, κάθε διαχειριστής θα έχει το δικαίωμα να δεσμεύει με μόνη την υπογραφή του την εταιρεία).

Απαγορεύεται να διορισθούν διαχειριστές ή να είναι εταίροι σε ΕΠΕ δημόσιοι υπάλληλοι υπαγόμενοι στον Κώδικα Δημοσίων Διοικητικών υπαλλήλων, καθώς και καθηγητές των πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και των ισοτίμων προς αυτά ανωτάτων σχολών (άρθρο 17 § 4 Ν. 3190/55).

Διορισμός προσωρινού διαχειριστή. Αν κάποιος εταίρος, που είναι συγχρόνως και διαχειριστής, βρεθεί σε αντιδικία με την εταιρεία, τότε διορίζεται προσωρινός διαχειριστής σύμφωνα με το άρθρο 69 Α.Κ., ο οποίος και θα υποδεχθεί την αγωγή που έχει εγείρει ο πρώτος στο όνομα της εταιρείας και θα την εκπροσωπήσει στο δικαστήριο. Τούτο γιατί τα συμφέροντα της εταιρείας συγκρούονται προφανώς με τα συμφέροντα του διαχειριστή εταίρου που αντιδικεί με αυτήν.

Θάνατος διαχειριστή. Σε περίπτωση θανάτου του μοναδικού διαχειριστή της ΕΠΕ, εφόσον οι εταίροι δεν συγκεντρώνουν την απαιτούμενη από το καταστατικό πλειοψηφία για εκλογή νέου, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει προσωρινό διαχειριστή.

23. Δημοσιότητα διορισμού διαχειριστών

Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων για το διορισμό των διαχειριστών

υποβάλλεται στη δημοσιότητα που ορίζει το άρθρο 8 του Ν.3190/55. Δηλαδή, δημοσιεύεται σχετική ανακοίνωση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος ΑΕ & ΕΠΕ), και, επίσης, υποβάλλεται αυτή στο Γραμματέα του αρμόδιου πρωτοδικείου (της έδρας της εταιρείας) για να την καταχωρήσει στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης. Επειδή μέχρι τώρα (1993) δεν έχει εκδοθεί η υπουργική απόφαση για τη λειτουργία του Μ.Ε.Π.Ε., η δημοσιότητα περιορίζεται στη δημοσίευση της ανακοινώσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όμως, αντίγραφο του πρακτικού της συνελεύσεως των εταίρων, στην οποία λήφθηκε απόφαση διορισμού διαχειριστών, θα πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο πρωτοδικείο για να καταχωρηθεί στα βιβλία εταιρειών αυτού - αφού προηγουμένως θεωρηθεί αυτό από την οικεία οικονομική εφορία, το Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων. Η διαδικασία αυτή είναι απαραίτητη, όταν στη γενική συνέλευση (που λήφθηκε η απόφαση διορισμού διαχειριστών) αποφασίσθηκε και ταυτόχρονη τροποποίηση του καταστατικού. Τι γίνεται, όμως, όταν η συνέλευση των εταίρων δεν τροποποιεί το καταστατικό, αλλά περιορίζεται μόνο στο διορισμό διαχειριστών; Χρειάζεται και πάλι να γίνει η διαδικασία της καταθέσεως του πρακτικού στο πρωτοδικείο; Όπως έχουν τα πράγματα σήμερα, νομίζουμε ότι δεν είναι απαραίτητη η υποβολή του πρακτικού της συνελεύσεως των εταίρων στο πρωτοδικείο, αλλά αρκεί η δημοσίευση σχετικής ανακοινώσεως με τα ονόματα των διορισθέντων διαχειριστών στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από τη στιγμή, όμως, που θα λειτουργήσουν τα Μ.Ε.Π.Ε. στα πρωτοδικεία, θα πρέπει να υποβάλλονται σ' αυτά και τα πρακτικά συνελεύσεων διορισμού ελεγκτών, για να καταχωρούνται σ' αυτά οι επελθούσες μεταβολές.

Ο νόμος δεν απαιτεί, όπως ο διορισμός διαχειριστών με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων περιβληθεί και τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Συμβολαιογραφικό έγγραφο χρειάζεται οπωσδήποτε αν ο διαχειριστής, βάσει σχετικής προβλέψεως του καταστατικού, μεταβιβάσει μέρος ή σύνολο των δικαιωμάτων του στη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Η ρήτρα αυτή του καταστατικού είναι συνήθης και δίνει λύση στο πρόβλημα της υποκαταστάσεως του διαχειριστή, όταν αυτός κωλύεται να εκτελέσει τα καθήκοντα του, ώστε να μη προκύπτει αδιέξοδο στη λειτουργία της εταιρείας.

Η αντικατάσταση του διαχειριστή σε περίπτωση κωλύματος του ή και χωρίς να υπάρχει τέτοιος λόγος - για την εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας - μπορεί, επίσης να προβλέπεται στο καταστατικό.-

24. Ανάκληση διαχειριστών

Με την ανάκληση της εξουσίας των διαχειριστών ασχολείται το άρθρο 19 του Ν.3190/55. το οποίο διακρίνει δύο περιπτώσεις:

α) Την περίπτωση που οι διαχειριστές είναι εταίροι και έχουν διορισθεί με διάταξη του καταστατικού και για ορισμένο χρόνο.

β) Την περίπτωση που οι διαχειριστές: αα) Δεν είναι εταίροι (είναι τρίτα πρόσωπα), οπωσδήποτε κι αν διορίστηκαν (με το καταστατικό ή απόφαση της συνέλευσης) για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, ββ) Είναι εταίροι που διορίστηκαν διαχειριστές με απόφαση της συνελεύσεως, γγ) Είναι εταίροι που διορίστηκαν διαχειριστές από το καταστατικό, αλλά για αόριστο χρόνο.

Διαχειριστές, που έχουν ορισθεί από το καταστατικό για ορισμένο χρόνο ανακαλούνται από το δικαστήριο μόνον ένεκα σπουδαίου λόγου και εφόσον έχει προηγηθεί σχετική απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων. Μόλις ληφθεί η απόφαση της συνελεύσεως περί ανακλήσεως, κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει από το δικαστήριο με αίτηση του την έκδοση δικαστικής απόφασης που να ανακαλεί την εξουσία του ή των κατά τα άνω διαχειριστών. Σε επείγουσες περιπτώσεις, το δικαστήριο αποφασίζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Σπουδαίος λόγος θεωρείται - κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 19 του Ν.3190/55 - ιδίως η βαρεία παράβαση καθηκόντων ή η ανικανότητα προς τακτική διαχείριση. Συμφωνία περί μη ανακλήσεως ένεκα σπουδαίου λόγου είναι άκυρη. (Εφ. Αθ. 3021/91 Τμ. 13 Α).

Στις άλλες τρεις περιπτώσεις, όταν οι διαχειριστές είναι τρίτοι μη εταίροι ή εταίροι διορισμένοι με απόφαση της συνελεύσεως ή εταίροι διορισμένοι από το καταστατικό, αλλά για αόριστο χρόνο, τότε η ανάκληση γίνεται πάντοτε με απόφαση της συνελεύσεως, οποτεδήποτε (άρθρο 19 § 4 Ν. 3190/55).

Αποκλεισμός εταίρου από τη διαχείριση. Για σπουδαίο λόγο δύναται να αποκλεισθεί από τη συλλογική διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων ένας εταίρος. Η διαδικασία που ακολουθείται για τον αποκλεισμό είναι η ίδια που εφαρμόζεται στην περίπτωση ανακλήσεως διαχειριστή διορισμένου από το καταστατικό για ορισμένο χρόνο (με δικαστική απόφαση).

Η ανάκληση του διαχειριστή κατά οποιοδήποτε τρόπο, καθώς και ο αποκλεισμός εταίρου από τη διαχείριση, καταχωρείται και δημοσιεύεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του Ν.3190/55.

25. Απαγόρευση ανταγωνισμού

Το άρθρο 20 του Ν.3190/55 απαγορεύει στο διαχειριστή να ενεργεί για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό άλλου πράξεις που περιλαμβάνονται στο σκοπό της εταιρείας ή να είναι εταίρος σε ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη εταιρεία ή ΕΠΕ που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό. Οι παραπάνω απαγορεύσεις αίρονται μόνο με απόφαση όλων των εταίρων που λαμβάνεται σε συνέλευση (απαιτείται, δηλαδή, παμψηφία).

Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων (με την οποία παρέχεται στον διαχειριστή της ΕΠΕ η άδεια ασκήσεως ανταγωνιστικών πράξεων) μπορεί να είναι γενική ή περιορισμένη (να επιτρέπει, δηλαδή, ορισμένου μόνον είδους πράξεις). Ανακαλείται, οποτεδήποτε, κατά τον ίδιο τρόπο -αλλά, επίσης, μπορεί και να διευρυνθεί.

Ο εταίρος μπορεί να ενεργεί πράξεις ανταγωνισμού, εφόσον δεν υπάρχει απαγορευτική διάταξη στο καταστατικό - χωρίς άλλη διαδικασία, δηλαδή, χωρίς να απαιτείται απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων.

Η παράβαση των παραπάνω διατάξεων από τον διαχειριστή ή εταίρο, δηλαδή, η ενέργεια ανταγωνιστικών πράξεων, παρέχει στην εταιρεία τη δυνατότητα: να ζητήσει αποζημίωση ή αντί αποζημιώσεως να απαιτήσει όπως οι πράξεις που διενεργήθηκαν να θεωρηθούν ότι έγιναν για λογαριασμό της εταιρείας. Αν οι πράξεις έχουν γίνει για λογαριασμό άλλου, η εταιρεία μπορεί να απαιτήσει να της δοθεί η αμοιβή από τη μεσολάβηση ή να εκχωρηθεί σ' αυτήν η απαίτηση από την αμοιβή. Οι απαιτήσεις αυτές της εταιρείας παραγράφονται μετά έξη μήνες αφότου ανακοινώθηκαν στη συνέλευση των εταίρων οι σχετικές πράξεις και σε κάθε περίπτωση μετά πάροδο πενταετίας από την τέλεση τους.

26. Υπογραφή εταίρων

Οι διαχειριστές δεσμεύουν την εταιρεία με την υπογραφή τους, που τίθεται κάτω από την επωνυμία αυτή. Αυτόν τον τρόπο ορίζει ρητά το άρθρο 21 του Ν. 3190/55. Να τονιστεί ότι όταν ο διαχειριστής της εταιρείας είναι ένας, μόνη η υπογραφή του δεσμεύει αυτήν. Ενώ αν οι διαχειριστές είναι περισσότεροι, τότε το καταστατικό ή η απόφαση της συνελεύσεως (που διόρισε τους διαχειριστές) ορίζουν με πιο τρόπο αναλαμβάνει υποχρεώσεις η εταιρεία. Μπορεί να ορίζεται ότι η εταιρεία δεσμεύεται με τις υπογραφές των διαχειριστών είτε ενεργούν από κοινού είτε χωριστά ο καθένας. Εάν οι διαχειριστές είναι τρεις (περίπτωση μάλλον σπάνια) μπορεί, ακόμα, να ορίζεται ότι απαιτούνται οι υπογραφές δύο τουλάχιστον απ' αυτούς.

Από τη διατύπωση του άρθρου 21 προκύπτει ότι οι διαχειριστές δεσμεύουν την ΕΠΕ εγγράφως (με τις υπογραφές τους). Βάσει της διασταλτικής ερμηνείας, όμως, της άνω διατάξεως, πρέπει να δεχθούμε ότι και προφορικά (με μόνο το λόγο τους) μπορούν οι διαχειριστές να δημιουργήσουν υποχρεώσεις για την εταιρεία - εφόσον, βέβαια, ενεργούν σαφώς για λογαριασμό της.

27. Απογραφή

Το άρθρο 22 § 1 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι μια φορά το χρόνο, στο τέλος της εταιρικής

χρήσεως, οι διαχειριστές της ΕΠΕ υποχρεούνται να συντάσσουν απογραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Η απογραφή περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή του κάθε στοιχείου, καταμέτρηση, αποτίμηση και καταγραφή στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών της εταιρείας. Η όλη διαδικασία της απογραφής ακολουθεί τους κανόνες των άρθρων 40-41 του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

28. Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Με βάση τη διενεργηθείσα απογραφή, ακολουθεί η κατάρτιση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων, προσάρτημα)- Για την κατάρτιση τους εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 42α, 42β, 42γ, 42δ, 42ε, 43 και 43α του Κ.Ν. 2190/20, όπως αυτά τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του Π.Δ. 409/86. Ο ισολογισμός και οι άλλες οικονομικές καταστάσεις της ΕΠΕ καταρτίζονται με βάση τα υποδείγματα του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου. Ο ισολογισμός και οι άλλες οικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται από τη συνέλευση των εταίρων που πρέπει να συνέλθει εντός τριών μηνών από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου (άρθρο 10 § 3 Ν.3190/55).

Η δημοσιότητα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της ΕΠΕ και των σχετικών εκθέσεων των διαχειριστών και των ελεγκτών της εταιρείας γίνεται με διαδικασία παρεμφερή με εκείνη που ακολουθείται στις ανώνυμες εταιρείες. Υποβάλλονται με επιμέλεια των διαχειριστών ή κάθε εταίρου στη Γραμματεία του πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας για να καταχωρηθούν στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης. Επίσης, με τη φροντίδα των ίδιων προσώπων ο ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσεως και ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΤΑΕ & ΕΠΕ), σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα και σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα.

Η δημοσίευση του ισολογισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (αλλά και στις άλλες εφημερίδες) πρέπει να γίνεται 20 ημέρες πριν από την ημέρα συγκλήσεως της συνελεύσεως των εταίρων που θα εγκρίνει τον ισολογισμό.

Επειδή ως τώρα (1989) δεν έχει συγκροτηθεί η προβλεπόμενη από το Π.Δ. 419/86 υπηρεσία (Μ.Ε.Π.Ε.) που θα συγκεντρώσει και θα ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τα άλλα στοιχεία των εταιριών Περιορισμένης ευθύνης, οι περισσότερες από αυτές περιορίζονται να δημοσιεύουν τον ισολογισμό στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο έλεγχος των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της ΕΠΕ προβλέπεται να γίνεται από Ελεγκτές του Σ.Ο.Λ. υπό τις προϋποθέσεις και όρους που γίνεται και στις ανώνυμες εταιρείες.

29. Απόφαση συνελεύσεως εταίρων

Η διαδικασία μεταβίβασης ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων «εν ζωή» αρχίζει με τη σύγκληση (συνήθως έκτακτης) συνελεύσεως των εταίρων, στην οποία θα ληφθεί απόφαση για τη μεταβίβαση. Η απόφαση των εταίρων (που θα αναφέρει και το συγκεκριμένο πρόσωπο προς το οποίο θα γίνει η μεταβίβαση) πρέπει να ληφθεί με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που να εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 38 § 1 Ν. 3190/55). Περιεχόμενο της αποφάσεως αυτής των εταίρων είναι η παροχή άδειας για τη μεταβίβαση των συγκεκριμένων εταιρικών μεριδίων.

Εάν στο καταστατικό περιλαμβάνεται διάταξη που απαγορεύει τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων, απαιτείται προηγουμένως τροποποίηση της απαγορευτικής διατάξεως του καταστατικού. Όμως, για την τέτοια τροποποίηση του καταστατικού (που περιέχει μείωση των εκ του καταστατικού δικαιωμάτων των εταίρων) απαιτείται ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων (άρθρο 38 § 3 Ν. 3190/55).

Ακολουθεί υπόδειγμα πρακτικού συνελεύσεως εταίρων για την παροχή άδειας μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων.

30. Συμβολαιογραφικό έγγραφο

Κάθε τροποποίηση του καταστατικού της ΕΠΕ πρέπει να γίνει ενώπιον συμβολαιογράφου. Το ίδιο ισχύει και για τη μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων, που συνιστά τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως (άρθρο 38 §2 Ν. 3190/55).

Για τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου της μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων προσκομίζεται στο συμβολαιογράφο πρακτικό της συνελεύσεως των εταίρων στην οποία πάρθηκε η απόφαση της μεταβίβασης, κυρωμένο από το διαχειριστή της εταιρείας.

Η αιτία της «εν ζωή» μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων είναι, συνήθως, η πώληση, αλλά δεν αποκλείεται και άλλη αιτία (όπως δωρεά, ανταλλαγή κλπ.) Μόνον η λόγω συστάσεως προίκας μεταβίβαση δεν ισχύει πλέον, αφού με το νόμο 1329/83 καταργήθηκε ο θεσμός της προίκας.

Μέλος της ΕΠΕ μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο (άλλη ΕΠΕ ή ανώνυμη ή ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία κλπ.). Συνεπώς, ένα νομικό πρόσωπο μπορεί, επίσης, να αποκτήσει εταιρικά μερίδια της ΕΠΕ με μεταβίβαση, όπως και ένα φυσικό.

Δεν επιτρέπεται, όμως, σε καμία περίπτωση, η ΕΠΕ να αποκτήσει τα δικά της εταιρικά μερίδια (άρθρο 28 § 4 Ν.3190/55).

Στο συμβολαιογραφικό έγγραφο της μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων της ΕΠΕ πρέπει να περιλαμβάνονται οπωσδήποτε; το όνομα, το επάγγελμα, η κατοικία και η ιθαγένεια

του προσώπου προς το οποίο γίνεται η μεταβίβαση. Έναντι της εταιρείας, η μεταβίβαση επάγεται αποτέλεσμα από την στιγμή που θα γίνει η εγγραφή της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξεως στο βιβλίο εταιρών. Η εγγραφή γίνεται κατόπιν προσκομίσεως αντιγράφου του άνω συμβολαίου από τον μεταβιβαζοντα ή εκείνον προς τον οποίον έγινε η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων (άρθρο 28 § 3 Ν.3190/55).

31. Έξοδος εταίρου από την εταιρεία

Η παράγραφος 1 του άρθρου 33 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι το καταστατικό της Ε.Π.Ε. μπορεί να περιλαμβάνει διατάξεις που να ρυθμίζουν το δικαίωμα του κάθε εταίρου να εξέλθει από την εταιρεία υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Είναι φανερό ότι ο νομοθέτης υπονοεί πως οι όροι τους οποίους θα περιλαμβάνει το καταστατικό για την άσκηση του δικαιώματος του εταίρου να εξέλθει από την εταιρεία θα αποβλέπουν στη διασφάλιση των συμφερόντων τόσο της τελευταίας όσο και των μελών της. Πάντως, δεν σημειώνεται στη σχετική διάταξη ότι ο λόγος για τον οποίο θα μπορεί να αποχωρήσει ο εταίρος πρέπει να είναι σπουδαίος.

Εφόσον η περίπτωση αυτή περιλαμβάνει, ουσιαστικά, το δικαίωμα του εταίρου να αποχωρήσει από την εταιρεία, πρέπει να τονιστούν τρία πράγματα:

α) Στο καταστατικό πρέπει να περιγράφεται σαφώς η διαδικασία αποχωρήσεως του εταίρου, μετά την οποία η εταιρεία θα συνεχίζεται μεταξύ των υπολοίπων εταίρων. Ειδικότερα πρέπει να περιγράφονται ο τρόπος ασκήσεως του δικαιώματος αυτού από τον κάθε εταίρο, όλες οι δυνατές περιπτώσεις που θα ακολουθήσουν την έξοδο του εταίρου από την εταιρεία και η καταβολή της αξίας της εταιρικής μερίδας από την εταιρεία στον αποχωρούντα εταίρο.

β) Η καταβολή της αξίας της εταιρικής μερίδας από την εταιρεία στον εξερχόμενο εταίρο συνιστά μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, σύμφωνα με ρητή διάταξη της § 1 του άρθρου 43 του Ν. 31 90/55. Η απόφαση περί μειώσεως του εταιρικού κεφαλαίου, κατά την αξία της μερίδας του εξερχόμενου εταίρου, πρέπει να ληφθεί από την συνέλευση των εταίρων μέσα σε 15 ημέρες από την κοινοποίηση της αποφάσεως του δικαστηρίου που προσδιορίζει την αξία αυτή (§ 2 του άρθρου 43 Ν. 31 90/55). Εάν, ταυτόχρονα με την κατά τα άνω μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, αποφασισθεί και αύξηση αυτού κατά ίσο τουλάχιστον ποσό, τότε δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 3190/55 περί μειώσεως του εταιρικού κεφαλαίου. Η εν λόγω αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με καταβολή συμπληρωματικών εισφορών από τους λοιπούς εταίρους ή με την είσοδο στην εταιρεία νέου ή νέων εταίρων.

γ) Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η έξοδος εταίρου από την ΕΠΕ αποτελεί πράξη τροποποιούσα το καταστατικό της εταιρείας και συνεπώς πρέπει να περιβληθεί τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου και να τηρηθούν όλες οι διαδικασίες θεωρήσεως και δημοσιότητας αυτής.

32. Έξοδος εταίρου με δικαστική απόφαση

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 33 του Ν. 3190/55, κάθε εταίρος μπορεί να εξέλθει από την εταιρεία, για σπουδαίο λόγο, κατόπιν αποφάσεως του αρμοδίου δικαστηρίου. Σε αντίθεση με την προηγούμενη περίπτωση (αποχώρηση εταίρου, κατόπιν συμφωνίας, που έχει περιληφθεί στις διατάξεις του καταστατικού), εδώ πρόκειται για την περίπτωση που ο εταίρος - χωρίς να υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό ή σχετική μεταγενέστερη συμφωνία - ζητεί μονομερώς από το δικαστήριο να του επιτρέψει να αποχωρήσει από την εταιρεία. Για το λόγο αυτό, ο νόμος απαιτεί την ύπαρξη σοβαρού λόγου και την χορήγηση δικαστικής άδειας. Στην ίδια δικαστική απόφαση, που παρέχει αυτήν την άδεια, προσδιορίζεται και η αξία της μερίδας συμμετοχής του εξερχόμενου εταίρου.

Κατά τα λοιπά, και εδώ πρόκειται περί μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου και ισχύουν όσα στην προηγούμενη περίπτωση αναπτύσσονται {για τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως}. ταυτόχρονα με τη μείωση και ισόποση αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου πάλι έχουμε τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως.

ε) Όταν γίνεται, συνεπεία της καταβολής της αξίας της μερίδας συμμετοχής, πραγματική μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, μειώνεται και ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων ανάλογα. Π.χ. σε μια ΕΠΕ με εταιρικό κεφάλαιο 1.000.000 δρχ. μετέχουν 5 εταίροι, που ο καθένας τους κατέχει 20 μερίδια των 10.000 δρχ. έκαστο. Εάν εξέλθει ή αποκλεισθεί από την εταιρεία ένας εταίρος, θα μειωθούν το μεν κεφάλαιο σε 800.000 δρχ., τα δε εταιρικά μερίδια σε 80. Εάν, όμως, οι άλλοι εταίροι εξαγοράσουν τα μερίδια του εξερχόμενου, τότε το κεφάλαιο και τα μερίδια παραμένουν αμείωτα 1.000.000 δρχ. και 100 αντίστοιχα.

34. Διαδικασία τροποποίησης καταστατικού ΕΠΕ

Το πρακτικό της συνελεύσεως των εταίρων, κατά την οποία λήφθηκε απόφαση για τροποποίηση του καταστατικού (δηλαδή της εταιρικής συμβάσεως) της Ε.Π.Ε., θα καταχωρηθεί στο βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων, το προβλεπόμενο από το άρθρο 25 του Ν. 3190/55. Κυρωμένο από το διαχειριστή αντίγραφο του πρακτικού προσκομίζεται στον συμβολαιογράφο, όπου - παρουσία όλων των εταίρων - συντάσσεται και υπογράφεται η σχετική συμβολαιογραφική πράξη. Αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξεως, με την οποία ενδύθηκε νομικά η τροποποίηση του καταστατικού, προσκομίζεται στην οικεία οικονομική εφορία, όπου αυτό σφραγίζεται. Στη συνέχεια το ίδιο αντίγραφο θα προσκομισθεί στο Ταμείο Συντάξεως Νομικών και στο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων προς θεώρηση. Στην οικονομική εφορία (αν συντρέχει λόγος, όπως π.χ. επί αυξήσεως του κεφαλαίου) θα καταβληθεί ο φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1 % και στα προαναφερθέντα ταμεία θα καταβληθούν τα αναλογούντα τέλη {0,5% και 1% αντίστοιχα}. Το συγκεκριμένο αντίγραφο

της συμβολαιογραφικής πράξεως με όλες τις παραπάνω θεωρήσεις, τελικά, υποβάλλεται στο Πρωτοδικείο για να καταχωρηθεί στα βιβλία εταιρειών αυτού. Το Πρωτοδικείο χορηγεί θεωρημένο αντίγραφο (ή αντίγραφα) του συμβολαίου τροποποίησης του καταστατικού για κάθε νόμιμη χρήση.

Τελευταία διαδικασία είναι η δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ) περιλήψεως της τροποποίησης του καταστατικού της ΕΠΕ με τα στοιχεία της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξεως. Τα έξοδα δημοσίευσης ανέρχονται σε ένα παράβολο δημοσίου ταμείου 30.000 δρχ. και τέλος υπέρ του Τ.Α.Π.Ε.Τ. 1.500 δρχ.

35. Διανομή κερδών

Οι εταίροι της ΕΠΕ έχουν δικαίωμα στα καθαρά ετήσια κέρδη της εταιρείας ανάλογα με τις εισφορές αυτών στο σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου. Το καταστατικό, όμως, επιτρέπεται να προβλέπει διαφορετική αναλογία στη διανομή των κερδών από εκείνη των εισφορών των εταίρων. Αν έγινε διανομή στους εταίρους μη πραγματικών κερδών, οι λαβόντες αυτά υποχρεούνται να τα επιστρέψουν στην εταιρεία. Το δικαίωμα της εταιρείας για αναζήτηση αυτών παραγράφων μετά πενταετία από της καταβολής (άρθρο 35 Ν. 3190/55).

Η ΕΠΕ έχει το δικαίωμα να διανείμει το σύνολο των καθαρών κερδών της χρήσεως στους εταίρους αυτής, αφού βέβαια αφαιρέσει προηγουμένως το ένα εκατοστό αυτών τουλάχιστον για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

36. Διαδικασία αυξήσεως κεφαλαίου - Λογιστικές εγγραφές επί αυξήσεως του κεφαλαίου

Η διαδικασία αυξήσεως του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

α) Λήψη αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων (με πλειοψηφία % του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου} για την αύξηση, η οποία καταχωρείται στο βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων (το προβλεπόμενο από το άρθρο 25 του Ν. 31 90/55). Αντίγραφο του πρακτικού της συνελεύσεως αυτής, δεόντως θεωρημένο από το διαχειριστή της εταιρείας, θα προσκομισθεί στο συμβολαιογράφο, ο οποίος θα συντάξει τη σχετική συμβολαιογραφική πράξη. β) Δήλωση αναλήψεως των εταιρικών μεριδίων, που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου. Η δήλωση πρέπει να υποβληθεί στην εταιρεία εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία που συνήλθε η συνέλευση των εταίρων. Η εξάντληση της προθεσμίας αυτής θα τηρηθεί οπωσδήποτε, εφόσον δεν ήταν

παρόντες στη συνέλευση όλοι οι εταίροι. Στην περίπτωση, όμως, που παραβρίσκονται όλοι συνέλευση όλοι οι εταίροι και εφόσον θα επέρχονταν σχετική συμφωνία, είναι δυνατόν να υποβληθούν οι δηλώσεις αμέσως ή σε συντομότερο των εικοσαήμερου χρονικό διάστημα.

γ) Σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξεως. Με βάση το πρακτικό της συνελεύσεως των εταίρων, κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση αυξήσεως του εταιρικού κεφαλαίου, ο συμβολαιογράφος θα συντάξει τη σχετική συμβολαιογραφική πράξη. Η πράξη αυτή αποτελεί σύμβαση μεταξύ της εταιρείας (που εκπροσωπείται από τον ή τους διαχειριστές της) και των προσώπων που αναλαμβάνουν τα εταιρικά μερίδια, που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου {άρθρο 40 § 4 Ν. 3190/55}.

δ) Δημοσίευση εκθέσεως επιτροπής άρθρου 9 Κ.Ν. 2190/20. Εάν η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ γίνεται με εισφορές σε είδος (μηχανήματα, αυτοκίνητα, εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, όπως είναι η κυριότητα ή το δικαίωμα χρήσεως αυτών, αλλά και χρεόγραφα κ.λ.π.) αυτές επιβάλλεται να εκτιμηθούν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20 (η επιταγή από τη διάταξη του άρθρου 5 του Ν. 3190/55). Η έκθεση της επιτροπής δημοσιεύεται ολόκληρη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πριν από τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Η δημοσίευση γίνεται μέσω της Υπηρεσίας Εμπορίου της οικείας Νομαρχίας, στην οποία μαζί με την έκθεση προσκομίζεται παράβολο δημοσίου ταμείου, που σήμερα (1989) ανέρχεται σε 18.000 δραχμών και τριπλότυπο εισπράξεως τέλους υπέρ του Τ.Α.Π.Ε.Τ. 900 δραχμών.

ε) Καταβολή φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1%. Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου, πρέπει να καταβληθεί στην αρμόδια οικονομική εφορία (της έδρας της εταιρείας), ο φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου, που ανέρχεται σε ποσοστό 1% επί του ποσού της αυξήσεως του εταιρικού κεφαλαίου. Σε περίπτωση εισφορών σε είδος, η αξία αυτών, όπως την καθόρισε η επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20, είναι υποχρεωτική για την οικονομική εφορία και δεν έχει δικαίωμα αυτή η τελευταία να προβεί σε αναπροσαρμογή της (όπως μπορεί να κάνει σε ανάλογες περιπτώσεις των προσωπικών εταιρειών - ομορρύθμων και ετερορρύθμων.)

στ) Δημοσιότητα της πράξεως αυξήσεως. Η οικονομική εφορία, μετά την είσπραξη του φόρου συγκεντρώσεως 1%, θεωρεί ένα αντίγραφο του συμβολαίου και το παραδίδει στην εταιρεία. Το αντίγραφο αυτό θα προσκομισθεί κατά σειρά στο Ταμείο Συντάξεως Νομικών και στο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων (όπου θα καταβληθεί αντίστοιχα τέλος 0,5% και 1%) για θεώρηση. Και, τέλος, το αντίγραφο αυτό θα καταχωρηθεί στα βιβλία εταιρειών του αρμόδιου πρωτοδικείου (της έδρας της εταιρείας).

Σε γενικές γραμμές, η δημοσιότητα της πράξεως της αυξήσεως του εταιρικού

κεφαλαίου, ακολουθεί τα ισχύοντα για κάθε τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως. Έτσι, μετά την καταχώρηση της συμβολαιογραφικής πράξεως στο πρωτοδικείο, θα γίνει και δημοσίευση περιλήψεως αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ) με ευθύνη του διαχειριστή της εταιρείας. Η Υπηρεσία Μητρώου Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (του οικείου πρωτοδικείου) δεν συμμετέχει ακόμα στην όλη διαδικασία, δεν έχει ακόμα οργανωθεί και δεν λειτουργεί. Για τη δημοσίευση της άνω περιλήψεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως απαιτείται παράβολο δημοσίου ταμείου 6.000 δρχ και τριπλότυπο εισπράξεως τέλους υπέρ Γ.Α.Π.Ε.Τ. 300 δραχμών.

Λογιστικές εγγραφές επί αυξήσεως κεφαλαίου

Οι λογιστικές εγγραφές σε περίπτωση αυξήσεως του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ είναι όμοιες με εκείνες που γίνονται κατά τη σύσταση της. Κατ' αρχήν πρέπει να διακρίνουμε την περίπτωση που η αύξηση γίνεται με εισφορές μετρητών από εκείνη που οι εισφορές είναι σε είδος. Και στις δύο περιπτώσεις, πάντως, γίνονται δύο εγγραφές. Με την πρώτη εγγραφή καλύπτεται η ανάλυση του μετοχικού κεφαλαίου, δηλαδή χρεώνονται οι εταίροι που αναλαμβάνουν να καλύψουν τα νέα εταιρικά μερίδια και πιστώνεται ο λογαριασμός «40.06 Εταιρικό κεφάλαιο». Με τη δεύτερη εγγραφή θα εμφανισθεί η καταβολή των εταιρικών εισφορών που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου, θα χρεωθεί ο λογαριασμός «38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ», εφόσον πρόκειται για εισφορές σε μετρητά και θα πιστωθούν οι λογαριασμοί των εταίρων, που έτσι θα κλείσουν. Εάν πρόκειται για εισφορές σε είδος, θα χρεωθούν οι κατάλληλοι λογαριασμοί με πίστωση και πάλι των λογαριασμών των εταίρων.

37. Λόγοι επιβάλλοντες τη μείωση του κεφαλαίου

Η μείωση του κεφαλαίου της ΕΠΕ σπανίως συναντάται στην πράξη, παρότι ο νόμος προβλέπει αρκετές περιπτώσεις. Οι λόγοι που επιβάλλουν τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου είναι:

- α) Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου λόγω εξόδου εταίρου από την εταιρεία (άρθρο 41 § 2 Ν. 3190/55), Κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα να αποχωρήσει (εξέλθει) από την εταιρεία για σπουδαίο λόγο, κατόπιν αποφάσεως του αρμοδίου δικαστηρίου (άρθρο 33 § 2 Ν. 3190/55).
- β) Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου λόγω αποκλεισμού εταίρου από την εταιρεία (άρθρο 41 § 2 Ν. 3190/55). Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, το δικαστήριο, κατόπιν αιτήσεως κάθε διαχειριστή ή εταίρου, μπορεί να αποκλείσει από την εταιρεία έναν ή περισσότερους εταίρους, εφόσον έχει ληφθεί σχετική απόφαση της συνελεύσεως (άρθρο 33 § 3 Ν. 3190/55).
- γ) Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου επειδή πλεονάζει. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, το ποσό της μείωσης του κεφαλαίου επιστρέφεται (καταβάλλεται) στους δικαιούχους εταίρους.

δ) Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου λόγω ζημιών. Αυτή μπορεί να αποφασισθεί προαιρετικά από τη συνέλευση των εταίρων, εφόσον οι ζημιές της εταιρείας δεν έχουν φθάσει το μισό (1/2) του εταιρικού κεφαλαίου. Σε περίπτωση, όμως, απώλειας του 1/2 του εταιρικού κεφαλαίου οι διαχειριστές υποχρεούνται να συγκαλέσουν τη συνέλευση των εταίρων για να αποφασίσει αν θα διαλυθεί η εταιρεία ή θα γίνει (υποχρεωτική) ανάλογη προς το ύψος των ζημιών μείωση του κεφαλαίου (άρθρο 45 § 1 Ν. 3190/55),

38. Τρόποι μείωσης κεφαλαίου

(i) Υποχρεωτική μείωση – Παράδειγμα.

Είναι η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ, όταν αυτή προβλέπεται από το νόμο, όπως στις περιπτώσεις εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου από την εταιρεία, οπότε η τελευταία οφείλει να καταβάλει στον εξερχόμενο ή αποκλειόμενο εταίρο την αξία της εταιρικής του μερίδας. Αλλά και το άρθρο 45 του Ν. 3190/55 προβλέπει υποχρεωτική μείωση του εταιρικού κεφαλαίου σε περίπτωση απώλειας του ενός δευτέρου (1/2) αυτού. Εδώ, η υποχρέωση των διαχειριστών της εταιρείας είναι να συγκαλέσουν τη συνέλευση των εταίρων, η οποία θα αποφασίσει αν θα λυθεί η εταιρεία ή απλώς αν θα μειωθεί το κεφάλαιο της.

Παράδειγμα: Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με τέσσερις εταίρους, που μετέχουν στο κεφάλαιο αυτής κατά 25% έκαστος, προβαίνει στη μείωση αυτού, κατόπιν εξόδου του ενός απ' τους εταίρους και καταβολής σ' αυτόν της αξίας της μερίδας συμμετοχής του σε μετρητά. Έστω, ότι το εταιρικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 2.000.000 δρχ. και διαιρείται σε 20 εταιρικά μερίδια ονομαστικής αξίας 100.000 δρχ. το καθένα. Συνεπώς, ο αποχωρών εταίρος έχει πέντε εταιρικά μερίδια και η ονομαστική αξία της μερίδας συμμετοχής του ανέρχεται σε 500.000 δρχ. Έστω, ακόμα, ότι αποφασίσθηκε στη συνέλευση των εταίρων να καταβληθεί στον αποχωρούντα εταίρο ως αξία της μερίδας συμμετοχής του το αυτό ποσό των 500.000 δρχ. Οι εγγραφές που θα γίνουν στα βιβλία της εταιρείας θα έχουν την εξής μορφή:

40.ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40.06 Εταιρικό κεφάλαιο Εις 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 33.07. Εταίροι – Δοσοληπτικοί λογαριασμοί 33.07.00 Λογαριασμός εταίρου Α' Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου κατόπιν αποφάσεως των εταίρων της συνελεύσεως της...	500.000	500.000
--	----------------	----------------

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 33.07 Εταίροι – Δοσοληπτικοί λογαριασμοί 33.07.00 Λογαριασμός εταίρου Α' Εις 38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 38.00 Ταμείο Καταβολή αξίας της μερίδας συμμετοχής του αποχωρούντος εταίρου Α'	500.00	500.000
---	---------------	----------------

(ii) Προαιρετική μείωση - Παράδειγμα

Έχουμε σε κάθε περίπτωση που αυτή γίνεται με απόφαση των εταίρων, χωρίς την επιταγή του νόμου (π.χ. η συνέλευση των εταίρων αποφασίζει την μείωση του κεφαλαίου, επειδή κρίνει ότι αυτό είναι δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με τις ανάγκες της επιχειρήσεως).

Σε κάθε περίπτωση μείωσης του κεφαλαίου της ΕΠΕ (υποχρεωτικής από το νόμο ή προαιρετικής) υπ' όψη τα ακόλουθα:

α) Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου συνιστά πάντοτε τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως και συνεπώς πρέπει να ακολουθηθεί η σχετική διαδικασία που προβλέπει ο νόμος γενικά με τις ιδιαιτερότητες κάθε ξεχωριστής περιπτώσεως.

β) Σε καμία περίπτωση, το εταιρικό κεφάλαιο δεν μπορεί να μειωθεί κάτω από το προβλεπόμενο για τις ΕΠΕ κατώτατο όριο (200.000 δρχ.). Επίσης, δεν επιτρέπεται το εταιρικό μερίδιο να μειωθεί κάτω των 10.000 δρχ. (άρθρο 4 Ν. 3190/55 και άρθρο 41 § 3 αυτού). Εάν το κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται στο ποσό του κατώτατου ορίου (200.000

δρχ.) και προκύψει περίπτωση υποχρεωτικής μείωσης αυτού, θα πρέπει ταυτόχρονα να βρεθεί τρόπος αύξησης αυτού τουλάχιστον κατά το ποσό της μείωσης του, ώστε να αποκατασταθεί το κατώτατο όριο. Αλλιώς, η εταιρεία θα πρέπει να λυθεί.

Παράδειγμα. Η προηγούμενη εταιρεία παρουσίασε σε κάποια χρήση μεγάλη ζημία, ύψους 1.000.000 δραχμών. Η συνέλευση των εταίρων αποφασίζει, προς εξυγίανση της εταιρείας, την ισόποση μείωση του εταιρικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, θα γίνουν οι ακόλουθες λογιστικές εγγραφές:

40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40.06 Εταιρικό κεφάλαιο Εις 33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 33.07 Εταίροι – Δοσοληπτικοί λογαριασμοί 33.07.00 Λογαριασμός εταίρου Α' 250.000 33.07.01 Λογαριασμός εταίρου Β' 250.000 33.07.02 Λογαριασμός εταίρου Γ' 250.000 33.07.03 Λογαριασμός εταίρου Δ' <u>250.000</u> Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, λόγω απώλειας κεφαλαίου από ζημιές, σύμφωνα με την απόφαση των εταίρων της συνελεύσεως της	1.000.000	1.000.000
---	------------------	------------------

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 33.07 Εταίροι – Δοσοληπτικοί λογαριασμοί 33.07.00 Λογαριασμός εταίρου Α' 250.000 33.07.01 Λογαριασμός εταίρου Β' 250.000 33.07.02 Λογαριασμός εταίρου Γ' 250.000 33.07.03 Λογαριασμός εταίρου Δ' <u>250.000</u> Εις 88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 88.98 Ζημιές εις νέον Επιμερισμός της ζημιάς της εταιρίας στους προσωπικούς λογαριασμούς των εταίρων	1.000.000	1.000.000
--	------------------	------------------

Μετά και τη δεύτερη λογιστική εγγραφή, θα έχουν εξισωθεί όλοι οι δοσοληπτικοί λογαριασμοί των εταίρων, που λειτούργησαν προς στιγμήν, καθώς και ο λογαριασμός, στον οποίο εμφανίζονταν η ζημία της εταιρείας. Ο δε λογαριασμός του εταιρικού κεφαλαίου θα

εμφανίζει το μειωμένο - μετά το συμψηφισμό της ζημίας - ποσό του κεφαλαίου.

39. Συγχώνευση εταιριών περιορισμένης ευθύνης - Παράδειγμα

Τα περί συγχωνεύσεως εταιριών περιορισμένης ευθύνης ρυθμίζουν τα άρθρα 54-55 του Ν. 3190/55.

Το άρθρο 54 ορίζει ότι για τη συγχώνευση εταιριών περιορισμένης ευθύνης είτε με σύσταση νέας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης είτε με απορρόφηση από μια ΕΠΕ άλλης ή άλλων εταιριών περιορισμένης ευθύνης απαιτείται απόφαση των συνελεύσεων των συγχωνευόμενων εταιριών. Οι αποφάσεις των συνελεύσεων αυτών λαμβάνονται με την πλειοψηφία που προβλέπει το άρθρο 38 του Ν. 3190/55, δηλαδή, με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που να εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

Περίληψη των αποφάσεων των εταίρων των συγχωνευόμενων ΕΠΕ πρέπει να δημοσιευθεί μια φορά στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και δύο φορές σε μια τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα που εκδίδεται στην έδρα κάθε εταιρείας από τις συγχωνευόμενες. Η δημοσίευση γίνεται με τη φροντίδα των διαχειριστών. Η διαδικασία της συγχωνεύσεως δεν μπορεί να προχωρήσει πριν περάσει χρονικά διάστημα δύο μηνών από τη δημοσίευση της άνω περιλήψεως και εφόσον εντός της προθεσμίας αυτής κανένας από τους προ της τελευταίας δημοσιεύσεως δανειστές των συγχωνευόμενων εταιριών δεν διατυπώσει εγγράφως τις αντιρρήσεις του.

Σε περίπτωση που διατυπωθούν αντιρρήσεις των δανειστών κατά τα άνω, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήσεως μιας από τις συγχωνευόμενες εταιρείες, να επιτρέψει τη συγχώνευση παρά τις αντιρρήσεις, εάν παρασχεθεί στους δανειστές αυτούς επαρκής ασφάλεια.

Η σύμβαση συγχωνεύσεως καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ουσιώδεις διατάξεις του Ν. 3190/55.

Από τη στιγμή που θα συντελεσθεί η δημοσιότητα που προβλέπει το άρθρο 8 του Ν. 3190/55 (κατάθεση αντιγράφου του συμβολαίου της συμβάσεως συγχωνεύσεως στη Γραμματεία του οικείου Πρωτοδικείου και δημοσίευση σχετικής περιλήψεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως) η νέα εταιρεία, που προέκυψε από τη συγχώνευση υποκαθίσταται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευθεισών εταιριών. Η τέτοια μεταβίβαση εξομοιούται προς καθολική διαδοχή.

Οι εκκρεμείς δίκες των συγχωνευόμενων εταιριών συνεχίζονται από τη νέα εταιρεία που προέκυψε από τη συγχώνευση ή από την εταιρεία που απορρόφησε άλλη ή άλλες ΕΠΕ

Τα άρθρα 53 και 54 του Ν. 3190/55 ομιλούν περί συγχωνεύσεως εταιρειών περιορισμένης ευθύνης είτε με σύσταση νέας ΕΠΕ είτε με απορρόφηση από μια ΕΠΕ άλλης ή άλλων εταιρειών περιορισμένης ευθύνης. Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, όμως, πρέπει να δεχθούμε ότι τα ίδια ισχύουν και σε περίπτωση συγχωνεύσεως, με απορρόφηση, μιας ή περισσότερων ΕΠΕ σε ανώνυμη εταιρεία. Την πρακτική αυτή εφαρμόζει και η Εποπτεύουσα Αρχή (Υπουργείο Εμπορίου).

Παράδειγμα. Οι ισολογισμοί των εταιρειών που πρόκειται να συγχωνευτούν έχουν εγκριθεί απ' την ειδική επιτροπή του νόμου και είναι:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ

Ακίνητα	200.000	Εταιρικό κεφάλαιο	600.000
Μηχανήματα	300.000	Εταίρος Ανδρέου 15 μερίδια	
Πελάτες	150.000	Εταίρος Βασιλείου 10 μερίδια	
Γραμμάτια εισπρακτέα	100.000	Εταίρος Γεωργίου 5 μερίδια	
Τράπεζες	30.000	Πιστωτές	500.000
Ταμείο	20.000	Γραμμάτια πληρωτέα	50.000
	-----		-----
	<u>800.000</u>		<u>800.000</u>

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΤΕΧΝΙΚΗΣ» ΕΠΕ

Κτίρια	400.000	Εταιρικό κεφάλαιο	500.000
Μηχανήματα	200.000	Εταίρος Δημητρίου 30 μερίδια	
Εμπορεύματα	100.000	Εταίρος Ευσταθίου 20 μερίδια	
Πελάτες	250.000	Δάνειο με υποθήκη	300.000
Ταμείο	50.000	Πιστωτές	200.000
	-----		-----
	<u>1.000.000</u>		<u>1.000.000</u>

(I) Με σύσταση νέας ΕΠΕ

Οι εταίροι συμφώνησαν να ενώσουν τις εταιρείες τους για ν' αποφύγουν τον ανταγωνισμό αλλά και ν' αποκτήσουν μεγαλύτερη παραγωγική και οικονομική δύναμη στην αγορά, θεωρούν τους ισολογισμούς πραγματικούς και οι αξίες εισφέρονται με τις ίδιες τιμές που εμφανίζονται στους ισολογισμούς. Το νέο νομικό πρόσωπο της εταιρείας θα έχει την

επωνυμία «ΤΕΧΝΙΚΗ-ΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ».

Η εγγραφή σύστασης των συγχωνευμένων εταιριών, δύο μήνες μετά την δημοσίευση της περίληψης της συγχώνευσης θα είναι στα βιβλία της νέας εταιρείας:

Ακίνητα	200.000		
Κτίρια	400.000		
Μηχανήματα	500.000		
Εμπορεύματα	100.000		
Πελάτες	400.000		
Γραμμάτια εισπρακτέα	100.000		
Τράπεζες	30.000		
Ταμείο	70.000		
		Εταιρικό κεφάλαιο	1.100.000
		Εταίρος Ανδρέου 30 μερίδια	
		Εταίρος Βασιλείου 20 μερίδια	
		Εταίρος Γεωργίου 10 μερίδια	
		Εταίρος Δημητρίου 30 μερίδια	
		Εταίρος Ευσταθίου 20 μερίδια	
		Δάνειο με υποθήκη	300.000
		Πιστωτές	350.000
		Γραμμάτια πληρωτέα	50.000

Συγχώνευση σύμφωνα με την απόφαση της Συνέλευσης των εταίρων δημοσιευμένη στο ΦΕΚ αριθμ συμβολαίου, κλπ.

(ii) Με αφομοίωση άλλης εταιρίας

Έστω ότι οι εταίροι του προηγούμενου παραδείγματος συμφώνησαν να ενώσουν τις εταιρίες τους, αφού η «ΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ» απορροφήσει την «ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕ».

Αφού η «ΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ» απορροφά την «ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕ» θα πρέπει ν' απεικονίσει την περιουσία και τις υποχρεώσεις της στα δικά της βιβλία. Εννοείται ότι η περιουσιακή κατάσταση της «ΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ» εμφανίζεται ήδη στα βιβλία της. Η εγγραφή της συγχώνευσης θα είναι:

Κτίρια	400.000		
Μηχανήματα		200.000	
Εμπορεύματα		100.000	
Πελάτες		250.000	
Ταμείο	50.000		

Εταιρικό κεφάλαιο

Εταίρος Δημητρίου 15 μερίδια

Εταίρος Ευσταθίου 10 μερίδια

Δάνειο με υποθήκη 300.000

Πιστωτές 200.000

Συγχώνευση σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης Των εταίρων και απορρόφηση της «ΤΕΧΝΙΚΗΣ» ΕΠΕ Η συγχώνευση δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ της κλπ

Η «ΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ» έχει τώρα αυξημένες τις αξίες και απαιτήσεις της στο ενεργητικό της, αλλά και αυξημένες και τις υποχρεώσεις της, αφού ανάλαβε έτσι να συνεχίσει τις υποχρεώσεις της «ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕ». Η καθαρή θέση της πρώτης αυξήθηκε ισόποσα με την καθαρή θέση της δεύτερης. Τα εταιρικά μερίδια της «ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕ» μετατράπηκαν σε ισοδύναμα εταιρικά μερίδια της «ΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ». Δηλαδή:

Η «ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕ» είχε ετ. μερίδια: 50 χ 10.000 δρχ. κάνουν Ε.Κ. 500.000 δρχ.

Οι εταίροι της τώρα παίρνουν: - Δημητρίου (15 χ 20.000 δρχ.)=300.000 δρχ.

-Ευσταθίου(10χ20.000δρχ.)=200.000δρχ.

και οι δύο μαζί έχουν ΕΚ:500.000 δρχ.

40. Μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε.

Περίπτωση μάλλον σπάνια, που ωστόσο αντιμετωπίζεται, σχεδόν ταυτόσημα, τόσο στο Ν.3190/55 «περί εταιρειών περιορισμένης ευθύνης» (άρθρο 51), όσο και στον Κ.Ν. 2190/20 «περί ανωνύμων εταιρειών» (άρθρο 66). Να σημειωθεί ότι το άρθρο 38 του Ν. 2065/92 όρισε το κατώτατο όριο του κεφαλαίου για τις ανώνυμες εταιρείες στο ποσό των 10.000.000 δρχ. και ότι όσες Α. Ε. έχουν μικρότερο μετοχικό κεφάλαιο οφείλουν να το αυξήσουν στα 10.000.000 δρχ. μέχρι 30.6.1994, αλλιώς μπορούν να μετατραπούν σε εταιρεία άλλου τύπου (άρα και ΕΠΕ).

Σύμφωνα, λοιπόν, με τις διατάξεις του άρθρου 51 του Ν.3190/55, που όπως λέχθηκε και παραπάνω είναι ταυτόσημες με εκείνες του άρθρου 66 του Κ.Ν. 2190/20:

α) Η μετατροπή ανώνυμης εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης γίνεται κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως των μετόχων της μετατρεπόμενης, που πρέπει να ληφθεί με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 29 παράγραφος 3 και 31 παράγραφος 2 του Κ.Ν. 2190/20. Για την απαρτία αυτή απαιτείται να παρίστανται ή να

αντιπροσωπεύονται μέτοχοι εκπροσωπώντας τα 2/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου κι αν δεν συντελεσθεί η απαρτία αυτή, συγκαλείτε τρίτη γενική συνέλευση στην οποία αρκεί η παρουσία του 1/3 του καταβλημένου κεφαλαίου.

Οι αποφάσεις λαμβάνονται σε κάθε περίπτωση, με πλειοψηφία των 2/3 των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.

β) Η απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων της ανώνυμης εταιρείας για μετατροπή της σε ΕΠΕ πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, στο οποίο έγγραφο (καταστατικό της από τη μετατροπή προερχόμενης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης) θα περιλαμβάνονται οι ουσιώδεις διατάξεις του Ν.3190/55. Ο συμβολαιογράφος θα προχωρήσει στην κατάρτιση της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξεως με βάση κυρωμένο αντίγραφο πρακτικού της γενικής συνελεύσεως των μετόχων της ανώνυμης εταιρείας, στην οποία πάρθηκε η απόφαση μετατροπής της σε ΕΠΕ. Κατά τα λοιπά, θα ακολουθηθεί η διαδικασία που απαιτείται και στην ίδρυση οποιασδήποτε εταιρείας περιορισμένης ευθύνης.

Για τη μετατροπή ανώνυμης εταιρείας σε άλλου τύπου εταιρεία, όπως και για τη συγχώνευση της με άλλη ή άλλες εταιρείες ή επιχειρήσεις, απαιτείται προηγούμενη εκτίμηση των περιουσιακών της στοιχείων, που θα γίνει από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20.

Η έκθεση αυτή της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20 πρέπει να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως πριν από τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου μετατροπής της ΑΕ σε ΕΠΕ

γ) Οι ανάγκες για την μετατροπή πράξεις δεν υπόκεινται στην καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ τρίτων εφόσον: α) το ενεργητικό και το παθητικό της μετατρεπόμενης εταιρείας δεν υφίσταται μεταβολή και β) οι μέτοχοι της μετατρεπόμενης ανώνυμης εταιρείας δεν υφίσταται μετέχουν στην προκύπτουσα από την μετατροπή ΕΠΕ με ίση ή ανάλογη μερίδα εκείνης που είχαν στην ΑΕ.

δ) Τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα για την μετατροπή ΑΕ σε ΕΠΕ ορίζονται όπως και επί συστάσεως ανώνυμης εταιρείας.

ε) Από την στιγμή που θα γίνουν οι δημοσιεύσεις που προβλέπονται από το άρθρο 8 του Ν. 3190/55, η μετατρεπόμενη ανώνυμη εταιρεία συνεχίζεται με τον τύπο της ΕΠΕ. Οι δημοσιεύσεις αυτές είναι: α) κατάθεση του συμβολαιογραφικού εγγράφου στο οικείο πρωτοδικείο μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία καταρτίσεως του, β) καταχώρηση στο Μητρώο ΕΠΕ του πρωτοδικείου, γ) δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ανακοινώσεως για την καταχώρηση του συμβολαίου μετατροπής στο Μητρώο ΕΠΕ.

στ) Οι εκκρεμείς δίκες της ΑΕ συνεχίζονται και δεν επέρχεται βίαιη διακοπή των δικών αυτών εξ αιτίας της μετατροπής ούτε απαιτείται καμιά ειδικότερη για την συνέχιση διατύπωση.

41. Μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.

Περίπτωση αρκετά συνήθης, που αντιμετωπίζεται από το άρθρο 67 του Κ.Ν. 2190/20, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 του Π.Δ. 409/86. Ο Ν, 3190/55 δεν ασχολείται με το θέμα.

Κατά το ανωτέρω άρθρο, λοιπόν, η μετατροπή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρεία γίνεται με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων της ΕΠΕ που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστο των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, οι οποίοι να εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του εταιρικού κεφαλαίου.

Όπως σε κάθε μετατροπή της ΕΠΕ σε άλλου τύπου εταιρεία, έτσι και εδώ απαιτείται να εκτιμηθούν όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού αυτής από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20.

Το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας, που θα προκύψει από την μετατροπή της ΕΠΕ δεν μπορεί να υπολείπεται των 10.000.000 δρχ. αν η μετατροπή γίνεται με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20 και των 60.000.000 δρχ. αν η μετατροπή γίνεται με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72. Σε περίπτωση, που το ποσό της ενεργητικής καθαρής θέσεως, το οποίο προκύπτει από την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της ΕΠΕ υπολείπεται από τα παραπάνω ελάχιστα όρια, κατά περίπτωση, η διαφορά καλύπτεται με νέες εισφορές των εταίρων ή και τρίτων. Οι πρόσθετες εισφορές μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος.

Η απόφαση περί μετατροπής της Ε.Π.Ε. σε ανώνυμη εταιρεία, που διατυπώνεται με τη μορφή καταστατικού, πρέπει να περιβληθεί τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου και να υποβληθεί στη συνέχεια στην οικεία νομαρχία για έγκριση, όπως ορίζει το άρθρο 4 του Κ.Ν. 2190/20. Στη συνέχεια θα τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του ίδιου νόμου (καταχώρηση στο Μητρώο ΑΕ της νομαρχίας και δημοσίευση ανακοινώσεως συστάσεως της ανώνυμης εταιρείας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως).

Πριν από την ολοκλήρωση των πιο πάνω διατυπώσεων δημοσιότητας, η μετατροπή δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα. Μετά την τήρηση των διατυπώσεων αυτών η από τη μετατροπή προερχόμενη εταιρεία συνεχίζεται ως ανώνυμη εταιρεία.

Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ειδικότερη διατύπωση για τη συνέχιση τους.

Η ονομαστική αξία της μετοχής της ανώνυμης εταιρείας, που προέκυψε από τη

μετατροπή, πρέπει να είναι ίση με το εταιρικό μερίδιο ή με ακριβές πολλαπλάσιο του και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 30.000 δρχ. Ο περιορισμός αυτός προκύπτει και από τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του Κ.Ν. 2190/20.

Οι εταίροι της Ε.Π.Ε. που διαφώνησαν, μπορούν, έστω και αν το καταστατικό περιέχει αντίθετη διάταξη, να μεταβιβάσουν τα μερίδια τους σε τρίτους.

42. Φορολογητέο εισόδημα ΕΠΕ

Για την εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος της Ε.Π.Ε. αφαιρούνται από το συνολικό καθαρό εισόδημα αυτής τα μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες, που έχουν φορολογηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 3843/58 ή του άρθρου 16α του Ν.Δ. 3323/55. Αυτή ορίζει η § 1 του άρθρου 8α του Ν.Δ. 3843/58 προς αποφυγή διπλής φορολογίας των αυτών εισοδημάτων. Το ίδιο άρθρο προβλέπει και τον τρόπο προσδιορισμού των διανεμομένων κερδών (με αναγωγή) που αναλογούν στα φορολογηθέντα, κατά τα άνω, ή και στα αφορολόγητα έσοδα της ΕΠΕ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

1. Όταν μεταξύ των εισοδημάτων των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος, συμπεριλαμβάνονται και μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες, των οποίων τα κέρδη έχουν φορολογηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, ή του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/55 τα εισοδήματα αυτά αφαιρούνται από τα συνολικά καθαρά κέρδη προκειμένου υπολογισμού των φορολογητέων κερδών του νομικού προσώπου.

Σε περίπτωση όμως, που στα καθαρά κέρδη ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας, περιορισμένης ευθύνης και συνεταιρισμού, συμπεριλαμβάνονται, εκτός από τα μερίσματα και τα κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες που αναφέρονται πιο πάνω, και εισοδήματα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή αφορολόγητα έσοδα και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών, για τον προσδιορισμό των διανεμομένων κερδών που αναλογούν στα εισοδήματα που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, λαμβάνονται τα συνολικά καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τους ισολογισμούς των νομικών αυτών προσώπων.

2. Αν στα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από ισολογισμούς συνεταιρισμών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και ημεδαπών ανώνυμων εταιρειών, πλην τραπεζικών και ασφαλιστικών, συμπεριλαμβάνονται και έσοδα αφορολόγητα, για τον προσδιορισμό των

φορολογητέων κερδών του νομικού προσώπου προστίθεται σε αυτά το μέρος των αφορολόγητων εσόδων, που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή, μετά την αναγωγή του εξευρισκόμενου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου.

Αν όμως τα αφορολόγητα έσοδα του νομικού προσώπου είναι μεγαλύτερα από τα προκύψαντα βάσει ισολογισμού καθαρά κέρδη και περαιτέρω, λαμβάνει χώρα διανομή κερδών με οποιαδήποτε μορφή, το μέρος των κερδών, που διανέμεται φορολογείται στο όνομα του νομικού προσώπου μετά την αναγωγή αυτού με μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου. Στην περίπτωση αυτή, επί της ζημίας που προκύπτει μετά την λογιστική αναμόρφωση των προκυψάντων αποτελεσμάτων, η οποία λαμβάνει χώρα με την υποβολή της δήλωσης του άρθρου 11, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4, του ν.δ. 3323/55.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και επί διανομής κερδών από εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες, πλην τραπεζικών και ασφαλιστικών, και από συνεταιρισμούς, στα κέρδη των οποίων περιλαμβάνονται και κέρδη προσδιορισθέντα ή φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο επ' ονόματι τους.

43. Υπολογισμός του φόρου στα εισοδήματα της ΕΠΕ – Επιχειρηματική αμοιβή – Παραδείγματα

Ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα του υπόχρεου νομικού προσώπου (της Ε.Π.Ε.) με συντελεστή τριάντα πέντε τοις εκατό (35%). Υπενθυμίζεται ότι, για να εξευρεθεί το φορολογητέο εισόδημα της ΕΠΕ, εκπίπτονται από το συνολικό καθαρό εισόδημα αυτής τα μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες, τα οποία έχουν φορολογηθεί στην πηγή τους και μάλιστα με τον ίδιο συντελεστή. Εκπίπτεται, επίσης, η επιχειρηματική αμοιβή, την οποία δικαιούνται οι διαχειριστές-εταίροι, όπως αναπτύσσεται στην επόμενη παράγραφο.

Συμπληρωματικός φόρος 3%. Επιπλέον του ανωτέρω φόρου εισοδήματος με συντελεστή 35% επιβάλλεται και συμπληρωματικός φόρος στο εισόδημα από ακίνητα, που αποκτούν οι Ε.Π.Ε. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%). Βλ. άρθρο 10 Ν.Δ. 3843/58, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 § 6 του Ν. 2065/92.

Επιχειρηματική αμοιβή

Ο αναφερόμενος στην προηγούμενη παράγραφο φόρος με συντελεστή 35% εφαρμόζεται στα καθαρά κέρδη της ΕΠΕ, που απομένουν μετά την αφαίρεση από τα

συνολικά καθαρά κέρδη αυτής, επιχειρηματικής αμοιβής για φυσικά πρόσωπα διαχειριστές-εταίρους και μέχρι τρεις το πολύ, οι οποίοι συμμετέχουν στην εταιρεία με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής. Σε περίπτωση περισσότερων διαχειριστών εταίρων με ίσα ποσοστά συμμετοχής, οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής καθορίζονται από την εταιρεία και δηλώνονται με την οικεία αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωση της. Ως ποσοστά λαμβάνονται εκείνα που υφίστανται κατά το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού της. Αν αυτός δεν εγκριθεί μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου, λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά που έχουν αυτοί κατά την τελευταία ημέρα του τριμήνου.

Η ανωτέρω επιχειρηματική αμοιβή θεωρείται ως λαμβανόμενη, από το ήμισυ των συνολικών καθαρών κερδών της εταιρείας, που δηλώνονται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση και κατά το ποσοστό συμμετοχής των διαχειριστών.

Όταν ο διαχειριστής συμμετέχει σε περισσότερες της μιας εταιρείες περιορισμένης ευθύνης ή σε άλλες προσωπικές εταιρείες ως ομόρρυθμος εταίρος, αυτός δικαιούται επιχειρηματικής αμοιβής από μια από αυτές, κατ' επιλογή του. Η επιλογή αυτή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρείας και δεν ανακαλείται.

Παραδείγματα: α) Μια ΕΠΕ έχει 5 εταίρους με ποσοστά συμμετοχής 20% ο καθένας. Απ' αυτούς οι δύο πρώτοι είναι και διαχειριστές της εταιρείας. Κατά την χρήση 1992, η Ε.Π.Ε. πραγματοποίησε 10,000.000 δρχ. καθαρά κέρδη. Για κάθε ένα διαχειριστή εταίρο θα αφαιρεθεί επιχειρηματική αμοιβή, η οποία υπολογίζεται στο μισό των άνω κερδών, δηλαδή:

-Για τον διαχειριστή εταίρο Α	
5.000.000x20%=	1.000,000
- Για τον διαχειριστή εταίρο Β	
5,000.000 χ 20%	<u>1.000,000</u>
Σύνολο επιχειρηματικής αμοιβής που δικαιούται να	
Εκπέσει από ία κέρδη της η ΕΠΕ	<u>2.000.000</u>

Συνεπώς, με συντελεστή 35% θα φορολογηθεί στην πηγή (και ο φόρος θα παρακρατηθεί από την ΕΠΕ), το υπόλοιπο ποσό καθαρών κερδών, δηλαδή:

$$10\ 000.000 - 2.000.000 = 8.000.000 \chi 35\% = 2.800.000 \text{ δρχ.}$$

β) Η ίδια ΕΠΕ με κέρδη 9.000.000 δρχ. - έστω ότι είχε τρεις διαχειριστές εταίρους. Η επιχειρηματική αμοιβή και για τους τρεις διαχειριστές εταίρους δεν μπορεί να υπερβεί το μισό των καθαρών κερδών, δηλαδή, το ποσό των 9.000 000 χ 1/2 = 4.500.000. Συνεπώς, για

κάθε εταίρο διαχειριστή θα έχουμε επιχειρηματική αμοιβή: $4.500.000 \times 20\% = 900.000$ δρχ.
Και το νομικό πρόσωπο της ΕΠΕ θα φορολογηθεί για ποσό κερδών: $9.000.000 - (900.000 \times 3) = 6.300.000 \times 35\% = 2.205.000$ δρχ.

44. Υποβολή δηλώσεως εισοδήματος από το νομικό πρόσωπο της ΕΠΕ

Οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης υποχρεούνται να υποβάλλουν, κάθε έτος, στη ΔΟΥ της έδρας τους, δήλωση για τα αποτελέσματα τους, τα οποία προέκυψαν κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου που έληξε, μέχρι τη 15^η ημέρα του πέμπτου μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου (άρθρα 11 § 1α και 3 § 1 Ν.Δ. 3843/58, όπως ισχύουν μετά το Ν. 2065/92).

Μαζί με την παραπάνω δήλωση υποβάλλεται και έντυπο με συμπληρωματικά στοιχεία που αφορούν το νομικό πρόσωπο της ΕΠΕ και την κλεισθείσα χρήση.

Ο ισολογισμός της ΕΠΕ εγκρίνεται από τη συνέλευση των εταίρων αυτής, που συνέρχεται υποχρεωτικώς μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσεως (άρθρο 10 § 2 Ν. 3190/55}. Με βάση τις παραπάνω συνδυασμένες διατάξεις, η ΕΠΕ, για τη χρήση του ημερολογιακού έτους 1993 θα κάνει τις εξής ενέργειες: α) θα φροντίσει να εγκριθεί ο ισολογισμός της 31 Δεκεμβρίου 1993 από τη συνέλευση των εταίρων μέχρι την 31 Μαρτίου 1994. β) θα υποβάλλει την παραπάνω δήλωση στη ΔΟΥ της έδρας της μέχρι 15 Μαΐου 1994.

Παρακράτηση και απόδοση φόρου και χαρτοσήμου κερδών ΕΠΕ

Με τη δήλωση φόρου εισοδήματος του νομικού προσώπου της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, που υποβάλλεται κατά τα άνω, αποδίδεται στο Δημόσιο και ο παρακρατηθείς φόρος, καθώς και το αναλογούν χαρτόσημο. Όπως λέχθηκε και παραπάνω, στα εισοδήματα και κέρδη από συμμετοχή σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης παρακρατείτε φόρος με συντελεστή τριάντα πέντε το εκατό (35%). Ο φόρος παρακρατείτε από την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης κατά την έγκριση του ισολογισμού. Σε περίπτωση που δεν εγκριθεί ο ισολογισμός της εταιρείας μέσα σε χρονικό διάστημα τριών μηνών από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου αυτής, η παρακράτηση ενεργείται την τελευταία ημέρα αυτού του τριμήνου. Τα καθαρά κέρδη εταιρείας περιορισμένης ευθύνης κατά το ποσό αυτών που προέρχεται από τη συμμετοχή της σε άλλη ΕΠΕ δεν υπόκεινται σε παρακράτηση (άρθρο 10 § 4 Ν.Δ. 3843/58, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 § 6 Ν. 2065/92).

Χαρτόσημο κερδών Ε.Π.Ε. Τα καθαρά κέρδη της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης χαρτοσημαίνονται με συντελεστή 1,20%. Το χαρτόσημο αποδίδεται στο Δημόσιο Ταμείο μαζί με τη δήλωση αποτελεσμάτων (άρθρο 15 § 5γ Κ.Τ.Χ.).

Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν;

α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε (νοείται η κατά 50% προκαταβολή φόρου για την τρέχουσα χρήση) και ο φόρος που παρακρατήθηκε (π.χ. φόρος 15% στην επιχειρηματική αμοιβή).

β) Ο φόρος που αναλογεί στο μέρος των φορολογηθέντων κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εισοδημάτων που διανέμονται και με τα οποία έχουν προσαυξηθεί τα υποκείμενα σε φορολογία κέρδη του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 8α του Ν.Δ. 3843/58.

γ) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν και υπόκειται σε φόρο. Ο φόρος αυτός σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

Τα ανωτέρω ορίζει το άρθρο 10 § 4 του Ν. 3843/58, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 § 6 του Ν. 2065/92.

45. Νομολογία επί φορολογικών θεμάτων ΕΠΕ

α) Επιβολή προστίμου στο όνομα λυθείσας ΕΠΕ είναι νόμιμη, εφόσον ανάγεται σε χρόνο που υφίστατο το νομικό πρόσωπο της εταιρείας. Η πράξη επιβολής του προστίμου κοινοποιείται σε όλους τους κατά τη λύση διατελούντες εταίρους, οι οποίοι μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου (Σ.Ε. 3057/90 Τμ. Β').

β) Ποινική ευθύνη διαχειριστών ΕΠΕ Οι διαχειριστές της ΕΠΕ ευθύνονται ποινικά: αα) Για χρέη της εταιρείας που ήσαν βεβαιωμένα στις ΔΟΥ και στα Τελωνεία, ββ) Για όσα χρέη βεβαιώθηκαν κατά το διάστημα της θητείας τους. γγ) Για όσα βεβαιώθηκαν μετά τη λύση της εταιρείας, αλλά γεννήθηκαν ή ανάγονται στο χρόνο που είχαν την ιδιότητα του διαχειριστή (Γνωμ. ΝΣΚ 191/1991 Ολομ.).

γ) Υπερδωδεκάμηνη χρήση ΕΠΕ Με την υπ' αριθ. 1050552/ΠΟΛ, 1132/93 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών διευκρινίζονται τα ακόλουθα αναφορικά με τη περίπτωση που μια ΕΠΕ έχει υπερδωδεκάμηνη διαχειριστική χρήση;

- Η ΕΠΕ υποχρεούται να υποβάλει μια δήλωση φορολογίας για το συνολικό εισόδημα, που προέκυψε κατά την υπερδωδεκάμηνη χρήση.

- Ως βάση για τον υπολογισμό της επιχειρηματικής αμοιβής θα ληφθεί το 50% των συνολικών αυτών κερδών, με βάση τα ποσοστά συμμετοχής των διαχειριστών εταίρων, η οποία αποκτάται την ημέρα έγκρισης του ισολογισμού από την συνέλευση των εταίρων και σε περίπτωση μη έγκρισης, την τελευταία ημέρα του τριμήνου από το κλείσιμο της διαχειριστικής χρήσης.

- Επίσης με την αρ. 1112918/10736/ΠΟΛ. 1248/12.11.1992 διαταγή μας, έγινε δεκτό ότι σε

περίπτωση που η διαχειριστική χρήση της ΕΠΕ είναι υπερδωδεκάμηνη, ως προκαταβολή φόρου εισοδήματος βεβαιώνεται το μέρος αυτής που αναλογεί σε δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα.

46. Έλεγχος της ΕΠΕ από Ελεγκτές του Σ.Ο.Ε.

Θεωρητικά, στο καταστατικό της ΕΠΕ μπορεί να περιλαμβάνονται διατάξεις που να ορίζουν όργανα και διαδικασίες ελέγχου της δραστηριότητας της εταιρείας ανεξάρτητα μεγέθους αυτής. Οπωσδήποτε, όμως, οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης που συγκεντρώνουν δύο από τις παρακάτω προϋποθέσεις, υποχρεούνται να καλέσουν ελεγκτή από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών (άρθρο 61α του Ν.3190/55, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 17 του Π.Δ. 419/86).

Οι προϋποθέσεις αυτές είναι:

- α) Σύνολο ισολογισμού (όπως προκύπτει από το άθροισμα των στοιχείων του ενεργητικού, μετά την αφαίρεση τυχόν σωρευμένων ζημιών, που περιλαμβάνονται στο άθροισμα αυτό) 400.000.000 δραχμών. Δεν υπολογίζονται, επίσης, οι λογαριασμοί τάξεως,
- β) Καθαρός ετήσιος κύκλος εργασιών 800.000.000 δραχμές,
- γ) Μέσος όρος του αριθμού των απασχοληθέντων ατόμων κατά τη διάρκεια της χρήσεως πενήντα (50) και άνω.

Στον υποχρεωτικό έλεγχο του ΣΟΕ υπάγονται οι ΕΠΕ από την επόμενη χρήση εκείνης κατά την οποία συγκέντρωσαν δύο από τις παραπάνω τρεις προϋποθέσεις.

Συμπερασματικά, μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που θα συγκεντρώσει κατά τη χρήση 1993 δύο από τις παραπάνω προϋποθέσεις, πρέπει να αποστείλει έγγραφο της προς το ΣΟΕ και να ζητεί τον διορισμό Ορκωτού Ελεγκτή που θα ελέγξει τη χρήση 1994. Το έγγραφο πρέπει να σταλεί έγκαιρα, ώστε ο διορισμός του ελεγκτή από το ΣΟΕ να γίνει πριν από την 31 Μαρτίου {ημερομηνία συγκλήσεως της συνελεύσεως των εταίρων της ΕΠΕ, ώστε να περιληφθεί στα θέματα ημερησίας διάταξης αυτής}.

Οι άλλες ΕΠΕ, που δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις για να υπαχθούν στον υποχρεωτικό έλεγχο του ΣΟΕ, δεν έχουν καμιά υποχρέωση να ορίσουν ελεγκτή (όπως συμβαίνει με τις ανώνυμες εταιρείες). Μπορούν, όμως, οικιοθελώς να προβλέψουν στο καταστατικό τους τη διενέργεια ελέγχου από το ΣΟΕ ή ιδιώτες.

Το πιστοποιητικό ελέγχου που θα χορηγήσει το ΣΟΕ στην ΕΠΕ δημοσιεύεται μαζί με τον ισολογισμό (όπως ακριβώς και στις ανώνυμες εταιρείες).

Ο νόμος προβλέπει την τήρηση Μητρώου Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης σε κάθε

Πρωτοδικείο (άρθρο 8 και παράγραφος 4 άρθρου 61α Ν.3190755, όπως ισχύουν μετά την τροποποίηση τους με το Π.Δ. 419/86), στο οποίο καταχωρούνται και όλες οι οικονομικές καταστάσεις των ΕΠΕ. Όμως, οι υπουργικές αποφάσεις που θα καθόριζαν τη λειτουργία των Μητρώων ΕΠΕ δεν εκδόθηκαν και έτσι είναι αδύνατο να υλοποιηθεί η επιταγή αυτή του νόμου.

Παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας, οι οποίες διαπιστώθηκαν από τους Ορκωτούς Ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, γνωστοποιούνται υποχρεωτικά εγγράφως στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου, χωρίς καθυστέρηση. Η γνωστοποίηση γίνεται, φυσικά, από τους Ορκωτούς Ελεγκτές που έκαναν τον έλεγχο (άρθρο 47 § 1 Ν. 2065/92).

47. Λόγοι λύσεως, προβλεπόμενοι από το νόμο ή το καταστατικό

Οι λόγοι λύσεως της ΕΠΕ που προβλέπονται από το νόμο είναι οι εξής:

α) Το άρθρο 7 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι η εταιρεία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση που ισοδυναμεί με πρόωρη λύση αυτής όταν συστήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 4 του ίδιου νόμου (μη τήρηση των διατάξεων περί ελάχιστου ορίου κεφαλαίου και εταιρικού μεριδίου) ή κατά παράβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 6 (κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως χωρίς συμβολαιογραφικό έγγραφο) ή κατά παράβαση των άλλων διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 7. Επίσης, αν ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη. Ακόμα, αν όλοι οι ιδρυτές, όταν υπογράφηκε η εταιρική σύμβαση, δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία,

β) Η παράγραφος 2 του άρθρου 43 του Ν.3190/55 ορίζει ότι εάν δεν ληφθεί απόφαση από τη συνέλευση των εταίρων περί μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου εντός δέκα πέντε ημερών από την ημέρα κοινοποιήσεως προς την εταιρεία της δικαστικής αποφάσεως που προσδιορίζει την αξία της μερίδας συμμετοχής του εξερχόμενου εταίρου ή εάν δεν ακολουθήσει εντός ευλόγου χρόνου η διαδικασία του άρθρου 42, ο εξερχόμενος εταίρος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο τη λύση της εταιρείας.

γ) Το άρθρο 45 του Ν.3190/55 προβλέπει ότι σε περίπτωση απώλειας του % του εταιρικού κεφαλαίου, οι διαχειριστές της εταιρείας υποχρεούνται να συγκαλέσουν τη συνέλευση των εταίρων για να αποφασίσουν αν θα διαλυθεί η εταιρεία ή θα προχωρήσει στη μείωση του κεφαλαίου.

48. Λύση της ΕΠΕ με απόφαση των εταίρων

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης λύεται με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων, που λαμβάνεται - εφόσον δεν ορίζεται αλλιώς στο καταστατικό - με πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούντων τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 44 § 1 περίπτωση β' Ν. 31 90/55). Για τη λήψη έγκυρης αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων περί λύσεως της εταιρείας αρκεί η ύπαρξη της παραπάνω ειδικής (ενισχυμένης) πλειοψηφίας και δεν απαιτείται η ύπαρξη σπουδαίου λόγου. Ο νόμος, βέβαια, προβλέπει και τη δυνατότητα λύσεως της εταιρείας για σπουδαίο λόγο, κατόπιν αιτήσεως εταίρου προς το δικαστήριο (βλ. επόμενη υποπαράγραφο).

49. Λύση της ΕΠΕ με δικαστική απόφαση

Υπάρχουν δύο περιπτώσεις:

α) Λύση της ΕΠΕ με αίτηση εταίρου. Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο, έπειτα από αίτηση κάποιου ή κάποιων εταίρων, οι οποίοι πρέπει να εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα δέκατο του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 44 § 1 περίπτωση γ' Ν.31 90/55).

Σπουδαίοι λόγοι, που δίνουν το δικαίωμα της κατά τα άνω καταγγελίας της εταιρικής συμβάσεως ενώπιον του δικαστηρίου, είναι πολλοί. Π. χ. η σοβαρή ασθένεια ενός εταίρου, όταν αυτός κατέχει τέτοιο ποσοστό και τέτοια θέση στην εταιρεία, ώστε η συνέχιση αυτής να καθίσταται προβληματική. Επίσης, η κακή πορεία των εργασιών της εταιρείας, η δόλια και αντισυμβατική συμπεριφορά ενός εταίρου κ. α. Κυρίως, όμως, η ασυμφωνία που μπορεί να προκύψει όταν οι εταίροι είναι δύο με ίση συμμετοχή ή όταν διαμορφώνονται δύο παρατάξεις με ισοψηφία και αντίθετα συμφέροντα, οπότε είναι αδύνατη η λήψη αποφάσεων και συνεπώς και η λειτουργία της εταιρείας.

Να τονιστεί και εδώ η διαφορά που υπάρχει μεταξύ προσωπικών (ομορρυθμών, ετερορρυθμών) εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης στην περίπτωση σοβαρής διαφωνίας μεταξύ των εταίρων, που τους οδηγεί στην ανάγκη λύσεως της εταιρείας. Στις προσωπικές εταιρείες, κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα για οποιοδήποτε λόγο να καταγγείλει την εταιρεία και να επιτύχει τη λύση αυτής. Στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, απαιτείται σπουδαίος λόγος και τελεσίδικη δικαστική απόφαση για να επιτευχθεί η λύση της εταιρείας.

β) Λύση της εταιρείας με αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον. Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση, κατόπιν αιτήσεως κάθε προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, σε περίπτωση συγκεντρώσεως όλων των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου (ενός εταίρου). Τούτο διαλαμβάνει η διάταξη της § 1 περίπτωση ε' του άρθρου 44 του Ν.3190/55. Να τονιστεί ότι η συγκέντρωση όλων των εταιρικών μεριδίων στο

αυτό πρόσωπο δεν επιφέρει αυτόματα τη λύση της ΕΠΕ, η οποία και έτσι συνεχίζει κανονικά τις εργασίες της. Μπορεί, όμως, κάθε ένας που έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει από το δικαστήριο τη λύση της εταιρείας - ενδεχόμενο που μπορεί να αποφευχθεί εάν αυτός, που έχει στα χέρια του όλα τα εταιρικά μερίδια, μεταβιβάσει ένα ή περισσότερα από αυτά σε κάποιο άλλο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό).

50. Το στάδιο της εκκαθάρισης

Οι διατάξεις που αναφέρονται στην εκκαθάριση της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης είναι ανάλογες με εκείνες που ρυθμίζουν τα της εκκαθάρισης της ανώνυμης εταιρείας (άρθρα 46-50 Ν. 3190/55 και 47, 49 Κ.Ν. 2190/20 αντίστοιχα). Στις διατάξεις περί εκκαθάρισης του Ν.3190/55, που αφορούν τις ΕΠΕ δεν περιλαμβάνονται διατάξεις περί αναβιώσεως ούτε περί ανακλήσεως της αδείας συστάσεως, όπως στις αντίστοιχες διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες, αφού τέτοια δεν χορηγείται στις ΕΠΕ.

Κατά το άρθρο 46, λοιπόν, του Ν.3190/55, άμα λυθεί η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης για οποιοδήποτε λόγο, εκτός από την κήρυξη αυτής σε κατάσταση πτωχεύσεως, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης. Όσπου να περατωθεί η εκκαθάριση και η διανομή της απομένουσας μετά την εκκαθάριση περιουσίας της εταιρείας, η ΕΠΕ θεωρείται ότι εξακολουθεί και λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης. Τις ανάγκες της εκκαθάρισης προσδιορίζει ο σκοπός αυτής που είναι η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, η εξόφληση όλων των υποχρεώσεων αυτής και η διανομή στους εταίρους του τυχόν απομένοντα υπολοίπου.

Η ΕΠΕ, που βρίσκεται στο στάδιο της εκκαθάρισης, διατηρεί την επωνυμία της στην οποία, όμως, προστίθενται οι λέξεις «Υπό εκκαθάριση».

Η παράγραφος 2 του άρθρου 46 του Ν.3190/55 ορίζει ότι η εξουσία των οργάνων της ΕΠΕ, στο στάδιο της εκκαθάρισης, περιορίζεται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας, όπως αυτές περιγράφηκαν πιο πάνω {ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων, εξόφληση υποχρεώσεων κλπ.}. Εξυπακούεται, ότι συμβάσεις υπό εκτέλεση θα πρέπει να τελειώσουν και ακόμα κάποιες δευτερεύουσες εμπορικές πράξεις, που δεν έρχονται σε αντίθεση με το σκοπό της εκκαθάρισης, μπορούν να γίνουν. Τα όργανα της ΕΠΕ, που αναφέρει η διάταξη της § 2 του άρθρου 46 είναι η συνέλευση των εταίρων και οι διαχειριστές. Η πρώτη διατηρεί τα κυριαρχικά της δικαιώματα και σε όλη τη διάρκεια της εκκαθάρισης. Οι δεύτεροι ενεργούν και την εκκαθάριση, εκτός αν το καταστατικό ορίζει άλλους ως εκκαθαριστές ή η συνέλευση των εταίρων αποφάσισε αλλιώς.

Στην παράγραφο 3, τέλος του άρθρου 46 ορίζεται ότι οι περί διαχειρίσεως διατάξεις του Ν.3190/55 εφαρμόζεται αναλόγως και στην εκκαθάριση, εφόσον δεν τροποποιούνται από

Μετά την περάτωση της εκκαθαρίσεως, οι εκκαθαριστές συντάσσουν τον τελικό ισολογισμό εκκαθαρίσεως, τον οποίον δημοσιεύουν κατά νόμον και υποβάλλουν στη συνέλευση των εταίρων για έγκριση. Το προϊόν της εκκαθαρίσεως (που απομένει μετά την εξόφληση όλων των οφειλών της εταιρείας) διανέμεται στους εταίρους κατά λόγον συμμετοχής αυτών στην εταιρεία. Εάν μεταξύ του προς διανομήν προϊόντος της εκκαθαρίσεως υπάρχουν και ακίνητα, η αξία αυτών υπόκειται σε φόρο μεταβίβασης ακινήτων με μειωμένο συντελεστή. Βλ. περισσότερα πάνω στο θέμα αυτό στην παράγραφο 16.6 του τετάρτου κεφαλαίου παρόντος τόμου. Η μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων στα μέλη της διαλυθείσας ΕΠΕ θα γίνει με συμβολαιογραφικό έγγραφο, όπως απαιτεί ο νόμος και θα ακολουθήσει η διαδικασία μεταγραφής στο οικείο υποθηκοφυλακείο.

51. Εκκαθαριστές

Κατά το άρθρο 47 § 1 του Ν.3190/55, η εκκαθάριση ενεργείται από τους διαχειριστές, εκτός αν αλλιώς ορίζεται στο καταστατικό ή αν αλλιώς αποφάσισεν η συνέλευση των εταίρων. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι οι εκκαθαριστές μπορεί:

α) Να ορίζονται στο καταστατικό (και αυτό είναι το σύνηθες). Σε ένα άρθρο του καταστατικού ορίζονται τα ονόματα των εκκαθαριστών, που είναι συνήθως οι με το καταστατικό, επίσης, οριζόμενοι διαχειριστές.

β) Να διορίζονται με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων. Αυτό, φυσικά, γίνεται πριν τεθεί η εταιρεία σε εκκαθάριση, με την απόφαση των εταίρων που αποφασίζει τη λύση της εταιρείας. Η συνέλευση των εταίρων, ως κυρίαρχο όργανο της ΕΠΕ, έχει δικαίωμα ανακλήσεως των εκκαθαριστών (βλ. περισσότερα παρακάτω).

γ) Λ/α είναι οι ίδιοι οι διαχειριστές της ΕΠΕ Αυτό, κατά τη διατύπωση της διατάξεως της § 1 του άρθρου 47, θα συμβεί αν ούτε από το καταστατικό έχουν ορισθεί εκκαθαριστές ούτε από τη συνέλευση των εταίρων. Η διάταξη αυτή, δηλαδή, προνοεί στο να μη υπάρξει κενό στην διοίκηση της εταιρείας κατά το στάδιο της εκκαθαρίσεως.

52. Ανάκληση εκκαθαριστών

Η ανάκληση των εκκαθαριστών είναι επιτρεπτή και γίνεται σύμφωνα με το νόμο για τους εξής λόγους:

α) Οι διορισμένοι με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων εκκαθαριστές μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε, πάλι με απόφαση των εταίρων. Κατά τον ίδιο τρόπο μπορούν να ανακληθούν και οι διαχειριστές, που εκτελούν χρέη εκκαθαριστών κατά την παράγραφο 1

β) Οι διορισμένοι από το καταστατικό εκκαθαριστές ανακαλούνται, για σπουδαίο λόγο, με δικαστική απόφαση, εφόσον έχει προηγουμένως ληφθεί σχετική απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 19 του Ν.3190/55, που ισχύει για την ανάκληση των διαχειριστών.

γ) Οι διορισμένοι από τη συνέλευση εκκαθαριστές μπορεί να ανακληθούν, επίσης, με απόφαση του δικαστηρίου, κατόπιν αιτήσεως εταίρων που εκπροσωπούν το 1/10 τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, για σπουδαίο λόγο (άρθρο 47 § 4 Ν. 31 90/55). Σε επείγουσες περιπτώσεις αποφασίζει προσωρινά το δικαστήριο με τη διαδικασία των προσωρινών μέτρων. Δημοσιότητα διορισμού και παύσεως εκκαθαριστών. Ο διορισμός και η για οποιοδήποτε λόγο παύση της εξουσίας των εκκαθαριστών, με όλα τα στοιχεία της ταυτότητας τους, υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του Ν. 31 90/55. Στις ίδιες διατυπώσεις υπόκειται και ο τρόπος ασκήσεως της εξουσίας των εκκαθαριστών (άρθρο 47 § 5 Ν. 31 90/55, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 του Π. Δ. 419/86).

53. Απογραφή και ισολογισμός εκκαθαρίσεως

Οι εκκαθαριστές, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντα τους (με την έναρξη της εκκαθαρίσεως) υποχρεούνται να διενεργήσουν απογραφή της εταιρικής περιουσίας και να καταρτίσουν ισολογισμό (απογραφή και ισολογισμός εκκαθαρίσεως). Ο ισολογισμός πρέπει να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εφόσον το στάδιο της εκκαθαρίσεως εξακολουθεί, οι εκκαθαριστές έχουν την υποχρέωση να καταρτίζουν, στο τέλος κάθε έτους, ισολογισμό (όπως, δηλαδή, γίνεται και στην κανονικώς λειτουργούσα επιχείρηση). Φυσικά, στο τέλος της εκκαθαρίσεως συντάσσεται ο τελικός ισολογισμός των εκκαθαριστών. Ο πρώτος ισολογισμός των εκκαθαριστών καλείται αρχικός και οι άλλοι, που συντάσσονται στο μεσοδιάστημα, ενδιάμεσοι. Όλοι οι παραπάνω ισολογισμοί δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εάν το στάδιο της εκκαθαρίσεως διαρκεί πέραν του έτους και φυσικά στο τέλος κάθε έτους συντάσσεται ενδιάμεσος ισολογισμός (ετήσιος), τότε θα πρέπει να εγκρίνεται ο ισολογισμός από τη γενική συνέλευση των εταίρων. Τούτο επειδή η συνέλευση των εταίρων εξακολουθεί και στο στάδιο της εκκαθαρίσεως να είναι το κυρίαρχο όργανο της εταιρείας. Έτσι η συνέλευση εγκρίνει τον ισολογισμό της κάθε χρήσεως και αποφασίζει για την απαλλαγή των εκκαθαριστών από κάθε ευθύνη.

Από το συνδυασμό των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του Ν. 31 90/55 (όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Π.Δ. 419/86) και της παραγράφου 5 του

άρθρου 43β του Κ.Ν. 2190/20 (που προστέθηκε με το άρθρο 36 του Π. Δ. 409/86), προκύπτει ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων) δημοσιεύονται: α) Σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα, β) Σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα, γ) Στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Οι ισολογισμοί εκκαθαρίσεως, όμως, όπως φαίνεται από την διατύπωση των άρθρων 48 και 50 (όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 15 του Π. Δ. 419/86) οφείλουν να δημοσιευθούν μόνο στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

54. Λύση και εκκαθάριση - Παράδειγμα

Η εταιρία λύνεται σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό (άρθρο 44 αλλά και 7, 43, 45).

Λόγοι λύσης της εταιρείας είναι:

α) Με καταστατική απόφαση της Συνέλευσης των εταίρων, αρκεί το καταστατικό να μην προβλέπει μεγαλύτερη πλειοψηφία (π. χ.παμψηφία).

β) Με δικαστική απόφαση, αφού υπάρχει σπουδαίος λόγος τον οποίον κρίνει το δικαστήριο μετά από αίτηση ενός ή περισσότερων εταίρων, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον ένα δέκατο (1/10) του εταιρικού κεφαλαίου.

γ) Με την κήρυξη της εταιρίας σε κατάσταση πτώχευσης.

δ) Με δικαστική απόφαση μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον και στη περίπτωση που όλα τα εταιρικά μερίδια συγκεντρώθηκαν στα χέρια ενός εταίρου.

ε) Με τη μετατροπή της εταιρείας σε εταιρεία άλλης μορφής ή τη συγχώνευση της με άλλη εταιρεία.

στ) Με την πραγματοποίηση του σκοπού για τον οποίο συστήθηκε ή την εξάντληση του αντικειμένου της πριν από τον προβλεπόμενο χρόνο της λήξης της.

ζ) Με τη λήξη του χρόνου που παραβλέπεται απ' το καταστατικό της και αφού οι εταίροι δεν αποφάσισαν νομότυπα την παράταση της δραστηριότητας της.

η) Με το θάνατο ή την πτώχευση ενός ή περισσότερων εταίρων και όταν δεν επιτρέπεται η διαδοχή απ' το καταστατικό, ή η συνέχιση της απ' τους κληρονόμους, μεταβαλλόμενη έτσι σε προσωπική εταιρεία

θ) Μετά από απόφαση του δικαστηρίου, αφού προηγηθεί αίτηση σε αυτό από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, γιατί η εταιρία συστήθηκε κατά παράβαση του περιεχομένου της εταιρικής σύμβασης ή της συγκρότησης του κεφαλαίου της, οπότε συντρέχουν λόγοι ακυρότητας της

ι) Όταν δεν τηρήθηκαν σωστά οι διατυπώσεις μείωσης του εταιρικού της κεφαλαίου και μετά από αίτηση του εξερχόμενου εταίρου και δικαστική απόφαση (άρθρο 43 παράγραφος 2).

ία) Εάν χάθηκε περισσότερο απ' το μισό του κεφαλαίου της και η Συνέλευση των εταίρων δεν αποφάσισε τη μείωση του ή η μείωση είναι αδύνατη (Αφήνει υπόλοιπο κεφαλαίου κάτω των 200.000 δρχ. Άρθρο 45).

Η εταιρία δεν λύνεται με την απαγόρευση, την πτώχευση ή το θάνατο ενός απ' τους εταίρους εκτός αν αυτό ορίζεται απ' το καταστατικό της. Τη λύση της εταιρίας ακολουθεί η εκκαθάριση της. Στην περίπτωση της πτώχευσης της εταιρείας, η εκκαθάριση της γίνεται απ' το Δικαστήριο, σύμφωνα με τη διαδικασία της πτωχευτικής νομολογίας.

Σ' όλες τις άλλες περιπτώσεις η λύση της εταιρίας απαιτεί τη δημοσίευση της. Η δε διαδικασία εκκαθάρισης της γίνεται από τον Διαχειριστή ή τους Εκκαθαριστές που μπορεί να ορίζει το καταστατικό ή η Συνέλευση των εταίρων. Οι Εκκαθαριστές λογοδοτούν στην Συνέλευση η οποία έχει και τη δύναμη να τους ανακαλέσει, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος ανακαλούνται απ' το Δικαστήριο μετά από αίτηση εταίρου ο οποίος εκπροσωπεί τουλάχιστον το ένα δέκατο (1/10) του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 47).

Μέχρι το τέλος της εκκαθάρισης και της διανομής του αποτελέσματος της στους εταίρους, η εταιρία εξακολουθεί να υπάρχει διατηρώντας τη νομική της προσωπικότητα, αλλά μόνο για το σκοπό της εκκαθάρισης και αναγράφοντας στα χαρτιά των συναλλαγών της τη φράση «Σε εκκαθάριση». Η δικαιοδοσία των Εκκαθαριστών περιορίζεται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση συναλλαγές. Στο διάστημα της εκκαθάρισης, οι Εκκαθαριστές εκπροσωπούν την εταιρία με την υπογραφή τους. Εάν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, η εκκαθάριση γίνεται απ' όλους μαζί τους Εκκαθαριστές, οι οποίοι πρέπει να τελειώσουν όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρίας, να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις της, να εισπράξουν τις απαιτήσεις της, να μετατρέψουν σε χρήμα και να μοιράσουν στους εταίρους της ανάλογα με τη συγκρότηση της την περιουσία της εταιρείας (άρθρο 49).

Με την έναρξη της εκκαθάρισης, οι Εκκαθαριστές είναι υποχρεωμένοι ν' απογράψουν την εταιρική περιουσία και να συντάξουν ισολογισμό τον οποίο θα δημοσιεύσουν σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 8). Αφού η εκκαθάριση συνεχίζεται, είναι υποχρεωμένοι να συντάσσουν και ισολογισμό τέλους χρήσης για κάθε χρόνο (άρθρο 48).

Με το τέλος της εκκαθάρισης, συντάσσεται απ' τους Εκκαθαριστές ο τελικός ισολογισμός εκκαθάρισης, ο οποίος δημοσιεύεται (σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 στο ΦΕΚ) και μοιράζεται από αυτούς το δραχμοποιημένο αποτέλεσμα της εκκαθάρισης, στους εταίρους (άρθρο 50).

Η λογιστική διαδικασία της εκκαθάρισης της ΕΠΕ είναι η ίδια με τη διαδικασία εκκαθάρισης της ΟΕ. Δηλαδή, γίνεται με τη μεσολάβηση του λογαριασμού «Διαφορές αποτίμησης» αφού η εκποίηση των στοιχείων της περιουσίας της εταιρίας θα γίνει, πολύ πιθανά, σε διαφορετικές τιμές από αυτές που αναγράφονται στον ισολογισμό της.

Το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού μεταφέρεται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εκκαθάρισης» για να συμψηφιστεί με τις πραγματικές διαφορές που θα προκύψουν από την εκποίηση της περιουσίας της εταιρίας και τη κάλυψη των υποχρεώσεων της.

Παράδειγμα:

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης «Κ. Παπάς ΕΠΕ», με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων, τίθεται σε εκκαθάριση την 30.6.89. Με βάση τα στοιχεία των λογιστικών βιβλίων και το σχετικό ισοζύγιο, προκύπτει ο παρακάτω ισολογισμός:

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	450.000	
(κέρδη προηγούμενης χρήσεως)		
87 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ	220.000	
Εις 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.07 Εταίροι- Δοσοληπτικοί λογαριασμοί		335.0000
33.07.00 Εταίρος Α'		
Το 50% των διανεμητών κερδών προηγ. Χρήσεως	225.000	
Το 50% των αποτελ. Εκκαθ/σεως	110.000	
33.07.01 Εταίρος Β'		
Το 50% αδιανεμητών κερδών	225.000	
Το 50% αποτελ. Εκκαθ/σεως	110.000	

Η τελευταία εγγραφή θα απεικονίζει τη διανομή του χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «38» {δηλαδή των μετρητών που υπάρχουν στο ταμείο) στους δύο εταίρους, σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.07 Εταίροι – Δοσοληπτικοί λογαριασμοί		
33.07.00 Εταίρος Α΄		1.335.000
33.07.01 Εταίρος Β΄		1.335.000
ΕΙΣ 38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00 Ταμείο		2.670.000

Με την παραπάνω εγγραφή, κάθε εταίρος έλαβε από 1.335.000 δρχ., που είναι το μερίδιο του από τη διανομή της αξίας του υπολοίπου το οποίο περίσσευε μετά τη ρευστοποίηση της εταιρικής περιουσίας και την εξόφληση των υποχρεώσεων της εταιρείας. Εδώ τελείωσε το στάδιο της εκκαθάρισεως και της διανομής και έχουν κλείσει (εξισωθεί) όλοι οι λογαριασμοί.

Ακολουθεί η παράθεση όλων των λογαριασμών του γενικού καθολικού - σε σχηματικά T - με την κίνηση τους κατά το στάδιο της εκκαθάρισεως:

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ				14 ΕΠΙΠΛΑ			
30/6	4.000.000	30/6	2.400.000	30/6	600.000	30/6	480.000
30/6	2.400.000	30/6	2.400.000	30/6	480.000	30/6	480.000
			1.600.000				120.000
	<u>6.400.000</u>		<u>6.400.000</u>		<u>1.080.000</u>		<u>1.080.000</u>

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ				30 ΠΕΛΑΤΕΣ			
30/6	5.000.000	30/6	500.000	30/6	2.000.000	30/6	260.000
		30/6	4.500.000				1.740.000
	<u>5.000.000</u>		<u>5.000.000</u>		<u>2.000.000</u>		<u>1.080.000</u>

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ				40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			
30/6	<u>800.000</u>	30/6	<u>800.000</u>	30/6	<u>2.000.000</u>	30/6	<u>2.000.000</u>

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ				52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ			
30/6	3.100.000	30/6	10.170.000	30/6	<u>6.000.000</u>	30/6	<u>6.000.000</u>
30/6	2.800.000	30/6	2.670.000				
	200.000						
	4.200.000						
	2.540.000						
	<u>12.840.000</u>						
	<u>12.840.000</u>		<u>12.840.000</u>				

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ				88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
30/6	<u>4.170.000</u>	30/6	<u>4.170.000</u>	30/6	<u>450.000</u>	30/6	<u>450.000</u>

87 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ			
30/6	500.000	30/6	1.200.000
30/6	260.000	30/6	80.000
	300.000		
	<u>1.060.000</u>		<u>1.280.000</u>
	<u>220.000</u>		
	<u>1.280.000</u>		<u>1.280.000</u>

33.07.00 Έταρος Α' Δοσολ. Λογ.				33.07.01 Έταρος Β' Δοσολ. Λογ.			
30/6	1.335.000	30/6	1.000.000	30/6	1.335.000	30/6	1.000.000
		30/6	335.000				335.000
	<u>1.335.000</u>		<u>1.335.000</u>		<u>1.335.000</u>		<u>1.335.000</u>

Το παρατιθέμενο εδώ παράδειγμα είναι πολύ σύντομο. Σε άλλο κεφάλαιο του παρόντος τόμου δίδεται λεπτομερέστερο παράδειγμα εκκαθαρίσεως, στο οποίο μπορεί να ανατρέξει ο αναγνώστης για περισσότερα στοιχεία.

Ο αρχικός ισολογισμός, όπως καταχωρείται πιο πάνω και ο τελικός ισολογισμός εκκαθαρίσεως πρέπει να δημοσιευτούν στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με την επιταγή του άρθρου 48 του νόμου 3190/55.

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ				14 ΕΠΙΠΛΑ			
30/6	4.000.000	30/6	2.400.000	30/6	600.000	30/6	480.000
30/6	2.400.000	30/6	2.400.000	30/6	480.000	30/6	480.000
			1.600.000				120.000
	<u>6.400.000</u>		<u>6.400.000</u>		<u>1.080.000</u>		<u>1.080.000</u>

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ				30 ΠΕΛΑΤΕΣ			
30/6	5.000.000	30/6	500.000	30/6	2.000.000	30/6	260.000
		30/6	4.500.000				1.740.000
	<u>5.000.000</u>		<u>5.000.000</u>		<u>2.000.000</u>		<u>1.080.000</u>

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ				40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			
30/6	<u>800.000</u>	30/6	<u>800.000</u>	30/6	<u>2.000.000</u>	30/6	<u>2.000.000</u>

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ				52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ			
30/6	3.100.000	30/6	10.170.000	30/6	<u>6.000.000</u>	30/6	<u>6.000.000</u>
30/6	2.800.000	30/6	2.670.000				
	200.000						
	4.200.000						
	2.540.000						
	<u>12.840.000</u>						
	<u>12.840.000</u>		<u>12.840.000</u>				

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ				88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
30/6	<u>4.170.000</u>	30/6	<u>4.170.000</u>	30/6	<u>450.000</u>	30/6	<u>450.000</u>

87 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ			
30/6	500.000	30/6	1.200.000
30/6	260.000	30/6	80.000
	300.000		
	<u>1.060.000</u>		<u>1.280.000</u>
	<u>220.000</u>		
	<u>1.280.000</u>		<u>1.280.000</u>

33.07.00 Έταιρος Α' Δοσολ. Λογ.		33.07.01 Έταιρος Β' Δοσολ. Λογ.	
30/6	1.335.000	30/6	1.000.000
		30/6	335.000
	<u>1.335.000</u>		<u>1.335.000</u>

Το παρατιθέμενο εδώ παράδειγμα είναι πολύ σύντομο. Σε άλλο κεφάλαιο του παρόντος τόμου δίδεται λεπτομερέστερο παράδειγμα εκκαθαρίσεως, στο οποίο μπορεί να ανατρέξει ο αναγνώστης για περισσότερα στοιχεία.

Ο αρχικός ισολογισμός, όπως καταχωρείται πιο πάνω και ο τελικός ισολογισμός εκκαθαρίσεως πρέπει να δημοσιευτούν στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με την επιταγή του άρθρου 48 του νόμου 3190/55.

ΤΕΛΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ

38 ΧΡΗΜΑΤ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	2.670.000	33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
Ταμείο		Έταιρος Α'	1.335.000
		Έταιρος Β'	1.335.000
	<u>2.670.000</u>		<u>2.670.000</u>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη: «Προσωπικές Εταιρίες – Ε.Π.Ε. – Κοινοπραξίες», Αθήνα 1994
2. Δικαίου Π Καούνη: «Η Λογιστική στις Εταιρικές Επιχειρήσεις», Αθήνα 1990